

RAPORT Z WYKONANIA

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
GMINY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI
NA LATA 2016-2019 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2020 - 2023

ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2018 DO 31 GRUDNIA 2019

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD
Pracownia Analiz Środowiskowych

ul. Szafirowa 4/6, 62-002 Suchy Las

www.ekostandard.pl

email: ekostandard@ekostandard.pl

tel. 61 812-55-89 / 505-006-914

SPIS TREŚCI

1 Wstęp	6
2 Charakterystyka Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	7
2.1 Położenie	7
2.2 Demografia	8
2.3 Struktura użytkowania gruntów	9
2.4 Infrastruktura komunikacyjna	9
3 Ocena realizacji poszczególnych celów i zadań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	10
3.1 Upowszechnianie informacji o stanie środowiska i realizacji Programu	11
3.2 Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	11
3.2.1 Gospodarka wodno-ściekowa	11
3.2.2 Wody powierzchniowe	15
3.2.3 Wody podziemne	25
3.3 Ochrona powietrza atmosferycznego	28
3.4 Ochrona przyrody	33
3.4.1 Obszary NATURA 2000	34
3.4.2 Pomniki przyrody	35
3.4.3 Lasy i tereny zieleni	36
3.5 Ochrona przed hałasem	38
3.6 Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym	42
3.7 Ochrona gleb i zasobów mineralnych	43
3.8 Gospodarka odpadami	44
3.9 Zagrożenia poważnymi awariami	46
3.10 Edukacja ekologiczna	47
4 Wnioski i zalecenia dotyczące aktualizacji Programu Ochrony Środowiska	49
Spis tabel	55
Spis map	56
Spis rycin	56

1 WSTĘP

Celem sprawozdania jest ocena realizacji wykonanych zadań proekologicznych w latach 2018-2019, zapisanych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023*. Ocena ta ma służyć określeniu stopnia realizacji założonych w ww. dokumencie zadań mających na celu polepszenie stanu środowiska w gminie, a także sformułowaniu wniosków niezbędnych do opracowania kolejnego programu ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Ocena realizacji celów i zadań ochrony środowiska jest realizowana na wszystkich szczeblach administracji. Na poziomie gminy ocenę sporządza się co dwa lata i w formie raportu przedstawia się radzie gminy zgodnie z art. 18 ust. 2. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U.2019 poz. 1396).

Bezpośrednim wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań *Programu* jest wysokość ponoszonych nakładów finansowych oraz uzyskiwane efekty rzeczowe. Uzyskiwane efekty rzeczowe, zweryfikowane przez ocenę stanu jakości i dotrzymywania norm komponentów środowiska, dokonaną w ramach systemu monitoringu, ilustrują zaawansowanie realizacji *Programu* w skali rocznej i umożliwiają dokonywanie niezbędnych bieżących korekt.

W kolejnych rozdziałach w sposób syntetyczny przedstawione zostały informacje na temat realizacji zadań proekologicznych oraz celów zawartych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023*. Raport obejmuje analizę zrealizowanych zadań oraz poniesionych nakładów finansowych.

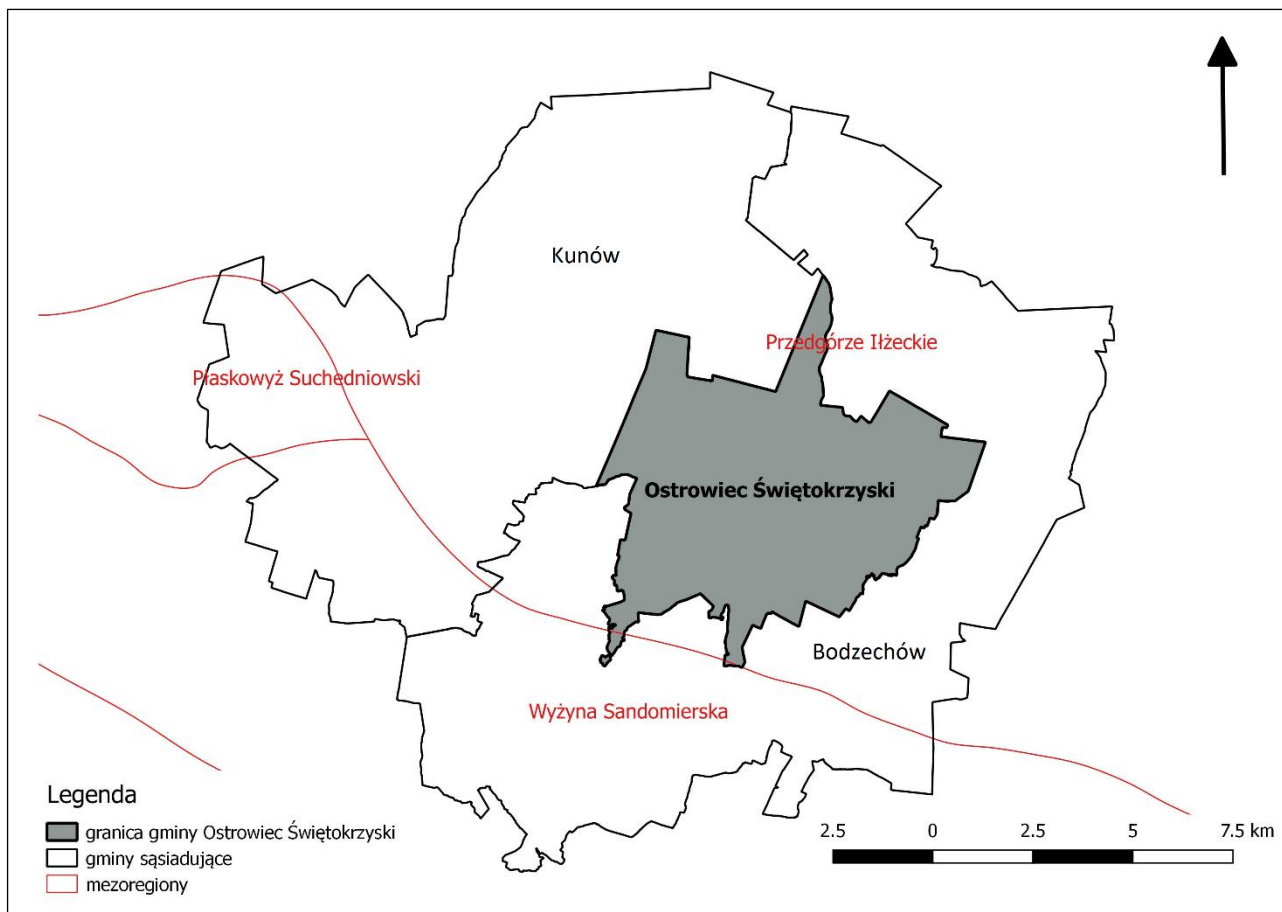
Przy sporządzeniu dokumentu wykorzystano dane instytucji posiadających bazy danych zagregowane do poziomu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach oraz głównie dane udostępnione przez Urząd Miasta Ostrowiec Świętokrzyski.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres realizacji zadań proekologicznych od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2019 r.

2 CHARAKTERYSTYKA GMINY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

2.1 POŁOŻENIE

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski położona jest w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie ostrowieckim i jest gminą miejską. Sąsiaduje od północnego-zachodu z gminą Kunów, natomiast z pozostałych stron z gminą Bodzechów.

Mapa 1. Lokalizacja Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na tle mezoregionów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Powierzchnia gminy wynosi 4 643 ha (46 km²), co stanowi zaledwie 7,46% powierzchni powiatu ostrowieckiego (GUS, 2019).

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego Gmina Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się w obrębie 2 mezoregionów. Zdecydowaną większość jej obszaru stanowi Podgórze Iłżeckie (342.33), natomiast południowo-zachodni fragment gminy leży w obrębie mezoregionu Wyżyny Sandomierskiej (342.36)¹ (Mapa 1.).

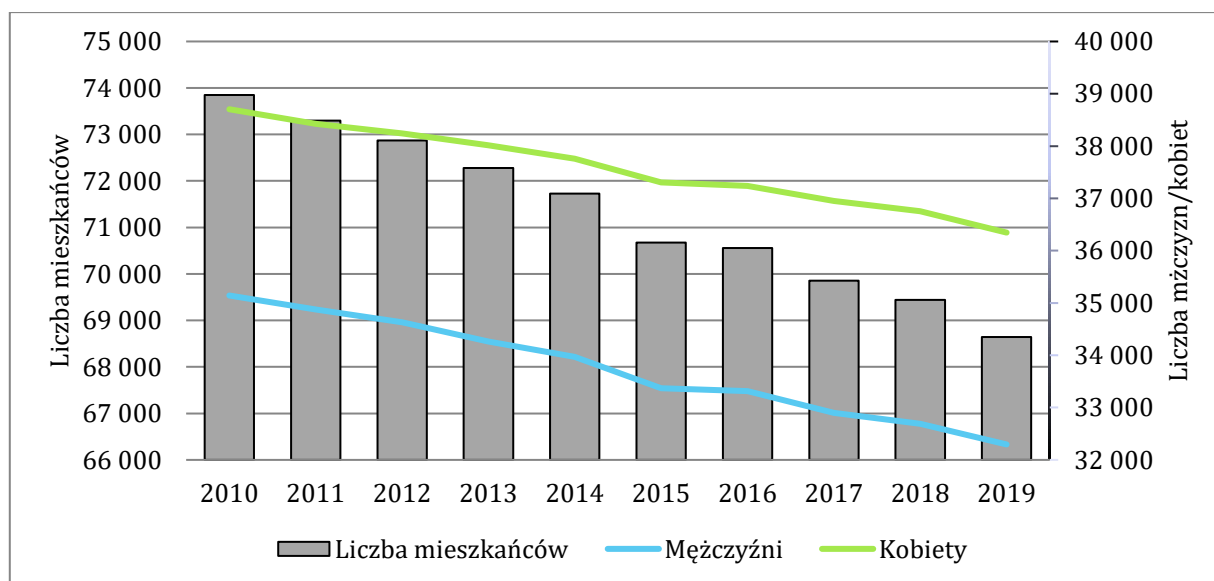
¹ Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*, 2002, Warszawa, wyd. PWN

2.2 DEMOGRAFIA

Według stanu na rok 2019 Gminę Ostrowiec Świętokrzyski faktycznie zamieszkiwały 68 338 osoby. Średnia gęstość zaludnienia w 2019 r. wynosiła 1 472 osób/km².

W rozpatrywanym dziesięcioleciu (lata 2010 - 2019), od 2010 r. liczba ludności Gminy Ostrowiec Świętokrzyski systematycznie malała, a różnica między rokiem 2010 a 2019 wynosiła 5 206 osób. W całym analizowanym okresie liczba kobiet zawsze była wyższa od liczby mężczyzn.

Współczynnik feminizacji określa stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn w populacji. W 2019 r. współczynnik feminizacji dla analizowanej gminy wynosił 113 i był wyższy niż dla terenu powiatu ostrowieckiego (109).

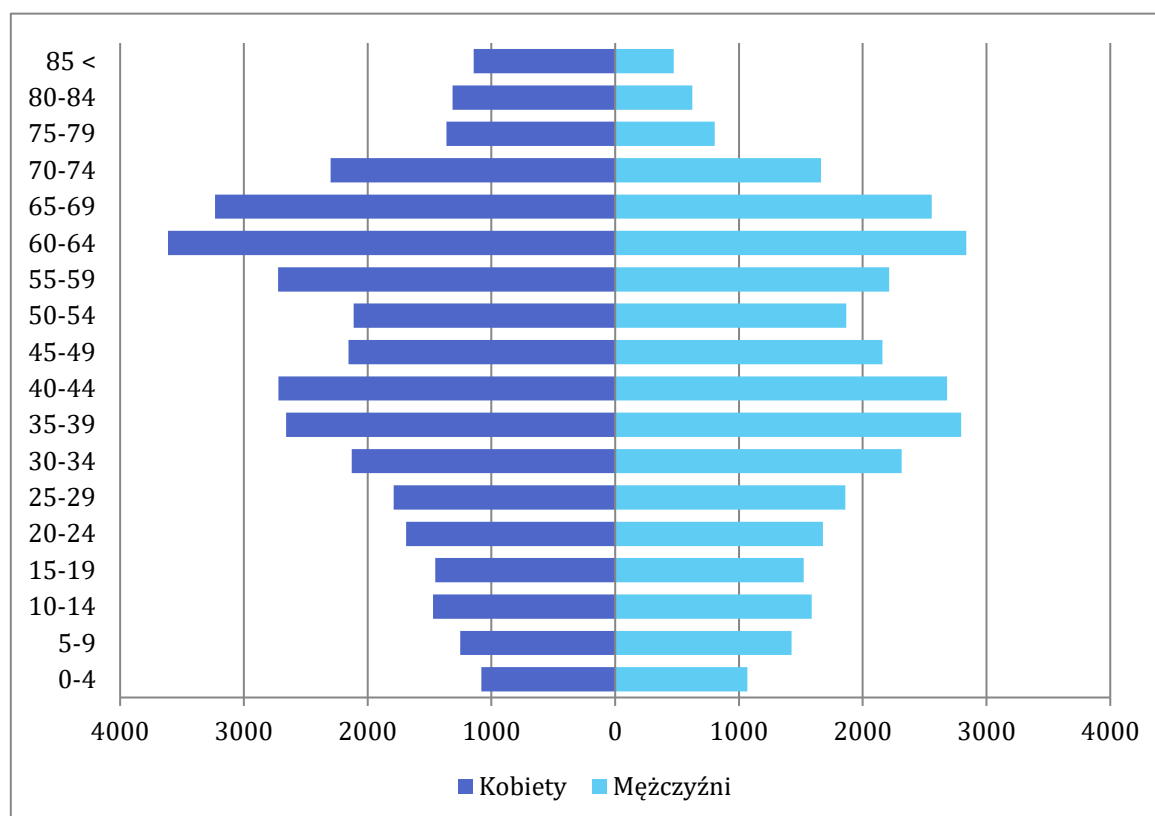
Rycina 1. Liczba mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2019

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

W analizie kształtu piramidy płci i wieku mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zaznaczają się wyraźne niże i wyże demograficzne. Duży niż demograficzny zaznacza się w rocznikach powojennych, tj. grupach wiekowych ≥ 75 . Z kolei po II wojnie światowej nastąpił wyż demograficzny (grupy wiekowe ≥ 60 do 74 r.ż.).

Najliczniejszą grupą wiekową w 2019 r. byli mężczyźni i kobiety w wieku 60-64 lat (6 150 osób). W podziale na płeć znacząco zaznacza się przewaga liczby kobiet w wieku senioralnym (≥ 75 lat), która więcej niż dwukrotnie przewyższa liczbę mężczyzn w tym samym przedziale wiekowym. Na podstawie omawianej piramidy można również stwierdzić, że w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski w ostatnich latach rodziło się nieco więcej chłopców niż dziewczynek. W przedziale od 0 do 14 lat na 4 081 chłopców przypadało 2 333 dziewczynki.

W analizowanym roku 2019 w strukturze ludności dominowała ludność w wieku produkcyjnym, stanowiąca 60,26% ogółu populacji, natomiast odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym kształtował się odpowiednio 11,49% i 27,80%.

Rycina 2. Struktura wieku i płci w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski w 2019 r.

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

2.3 STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

W strukturze użytkowania gruntów gminy (stan w dniu 31.12.2019 r.) przeważały grunty zabudowane i zurbanizowane (55,54%), do których zalicza się m.in. tereny mieszkaniowe, przemysłowe, drogi i inne tereny komunikacyjne.

Dużą część powierzchni gminy stanowią użytki rolne (23,36%), takie jak łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty orne i sady. 10,48% gminy stanowią tereny różne i pozostałe, 5,26% grunty pod wodami, a 5,4% powierzchni zajmują lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione.

2.4 INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

Główny układ drogowy Gminy tworzą: droga krajowa nr 9, stanowiąca część międzynarodowej trasy E371 oraz drogi wojewódzkie: DW751, DW754 i DW755. Uzupełnieniem połączeń są drogi powiatowe o długości 39,345 km oraz drogi gminne o długości 128,147 km.

Tabela 1. Charakterystyka drogi krajowej i dróg wojewódzkich na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

NR DROGI	PRZEBIEG	KILOMETRAŻ	DŁUGOŚĆ NA TERENIE GMINY [km]	ZARZĄDCA DROGI
DROGI KRAJOWE			5,857	Generalna dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Kielcach
9	Radom – Rzeszów Północ	66+008 - 71+865	5,857	
DROGI WOJEWÓDZKIE			9,248	Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich
751	Suchedniów – Ostrowiec Świętokrzyski	53+593 – 54+861	1,268	
754	Ostrowiec Świętokrzyski – Solec nad Wisłą	0+000 – 6+100	6,100	
755	Ostrowiec Świętokrzyski - Zawichost	0+000 – 1+880	1,880	

źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Kielcach; Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach

System transportowy Gminy stanowi także linia kolejowa nr 25 Łódź Kaliska – Dębica. Na całej trasie zachowany jest ruch zarówno towarowy, jak i pasażerski. Transport publiczny w Ostrowcu Świętokrzyskim obejmuje system komunikacji miejskiej realizowany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. (do końca 2019 r.). Uzupełnienie systemu połączeń autobusowych stanowi PKS w Ostrowcu Św. S. A. oraz działalność przewoźników prywatnych.

Istotną rolę w kształtowaniu systemu transportowego miasta tworzą ścieżki rowerowe oraz ciągi pieszo-komunikacyjne w ciągach dróg gminnych. Ich łączna długość wynosiła na koniec 2019 r. 21,694 km.

3 OCENA REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH CELÓW I ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

Program Ochrony Środowiska wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę stanu środowiska i ograniczenie negatywnego oddziaływania działalności człowieka.

Podstawowe ogólne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko określające efektywność działań proekologicznych to:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawę jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawę jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy tj. metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje zakwaszające, pyły i lotne związki organiczne),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej,

ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,

- wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W warstwie społeczno-administracyjnej następujące wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa opisują jakość zarządzania środowiskiem:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

3.1 UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O STANIE ŚRODOWISKA I REALIZACJI PROGRAMU

Duże znaczenie dla możliwości upowszechniania informacji o stanie środowiska i realizacji *Programu* ma powszechny dostęp do informacji o środowisku i procedury udziału społeczeństwa w zarządzaniu środowiskiem, określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r. poz. 283) oraz w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396).

Obecnie informacja ekologiczna w Polsce dostępna jest poprzez:

- publikacje Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Klimatu
- publikacje służb państwowych: Inspekcję Ochrony Środowiska, Państwowy Zakład Higieny, Państwową Inspekcję Sanitarną,
- programy i plany strategiczne oraz inne opracowania jednostek samorządu terytorialnego,
- prasę popularnonaukową o tematyce ekologicznej, prasę lokalną,
- programy telewizyjne i radiowe,
- publikacje o charakterze edukacyjnym i popularyzatorskim jednostek naukowo-badawczych,
- publikacje opracowane przez organizacje pozarządowe,
- targi i giełdy ekologiczne,
- akcje i kampanie edukacyjne i promocyjne, konkursy w szkołach,
- Internet.

3.2 OCHRONA WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

3.2.1 GOSPODARKA WODNO- ŚCIEKOWA

System zaopatrzenia Ostrowca Świętokrzyskiego w wodę tworzy Ujęcie Wody Kąty Denkowskie o wydajności 24 tys. m³/dobę, sieć wodociągowa oraz zbiorniki wody Szewna. Dostęp do wody pitnej

ma 100% mieszkańców Gminy. Za eksploatację systemu odpowiadają Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Długość sieci wodociągowej magistralnej w latach 2018-2019 nie uległa zmianie w stosunku do lat roku 2017 i wynosi niezmiennie 36,39 km. Stale zwiększa się natomiast długość zarówno sieci rozdzielczej jak i przyłączy do budynków. Ogólna długość miejskiej sieci wodociągowej wzrosła w latach 2018-2019 o 9,89 km.

Głównymi odbiorcami wody na terenie miasta są niezmiennie gospodarstwa domowe - mieszkańcy w 2018 r. zużywali średnio 96% wody pitnej, natomiast sektor przemysłu niecałe 4%. Wartości te były zbliżone do zużycia w roku 2017. Proporcje te uległy jednak wahaniom w roku 2019, gdyż wzrosła wartość wody zużywanej w przemyśle do ok. 11%.

System kanalizacyjny Ostrowca Świętokrzyskiego tworzy sieć kanalizacyjna oraz mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków przy ul. Mostowej. Długość sieci kanalizacyjnej rokrocznie wzrasta: w 2017 r. wynosiła ona łącznie 275,62 km, natomiast w roku 2019 wzrosła o 12,04 km. Stale zwiększa się również odsetek odbiorców korzystających z możliwości odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną. Ilość powstających ścieków w analizowanym okresie była nieznacznie mniejsza aniżeli w roku 2017. Zmiany w strukturze powstających ścieków można zaobserwować w sektorze gospodarstw domowych oraz przemyśle - ich ilość stopniowo maleje, mimo iż ścieki socjalno-bytowe stanowią ciągle blisko 68-66% ilości ścieków ogółem, a ścieki przemysłowe 11-10%. Zwiększa się natomiast ilość ścieków pozostałych, tj. powstających w obiektach użyteczności publicznej, handlu oraz tzw. hurtowy odbiór ścieków.

Wybrane parametry dotyczące sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w latach 2017-2019 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Charakterystyka sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
SIEĆ WODOCIĄGOWA			
SIEĆ MAGISTRALNA [km]	36,39	36,39	36,39
SIEĆ ROZDZIELCZA [km]	223,32	227,01	229,09
PRZYŁĄCZA DOMOWE [km]	119,15	120,83	123,27
ZUŻYCIE WODY OGÓŁEM [tys. m³]	<u>2496,7</u>	<u>2476,80</u>	<u>2505,40</u>
– gospodarstwa domowe	- 2400,30	- 2389,50	- 2226,90
– przemysł	- 96,50	- 87,30	- 278,50
ŚREDNIE ZUŻYCIE WODY [m³/mieszkańca/miesiąc]	2,7	2,7	2,8
SIEĆ KANALIZACYJNA			
SIEĆ KANALIZACYJNA BYTOWO-GOSPODARCZA [km]	185,40	188,04	194,16
PRZYKANALIKI [km]	90,22	91,77	93,50
ODSETEK KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI KANALIZACYJNEJ [%]			
– gospodarstwa domowe	- 95,44	- 95,78	- 96,16
– łącznie z przemysłem i turystyką	- 95,95	- 96,24	- 96,58
ILOŚĆ POWSTAJĄCYCH ŚCIEKÓW [tys. m³]			
– gospodarstwa domowe	<u>2808,70 (100%)</u>	<u>2753,70 (100%)</u>	<u>2800,90 (100%)</u>
– przemysł	- 1909,50 (68%)	- 1873,0 (68%)	- 1855,20 (66%)
– pozostałe (handel, obiekty użyteczności publicznej, odbiór indywidualny)	- 309,80 (11%) - 589,4 (21%)	- 292,80 (11%) - 587,90 (21%)	- 286,00(10%) - 659,70 (24%)

źródło: Raport o stanie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski za 2018 rok, Raport o stanie gminy za rok 2019, MWiK Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim

Na terenach pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej lub gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest niekorzystna ekonomicznie, wykorzystywane są zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. W roku 2018 i 2019 całkowita liczba zbiorników bezodpływowych wzrosła ponad dwukrotnie w porównaniu do lat 2016-2017, co jest spowodowane sposobem inwentaryzacji zbiorników. Od roku 2018 liczba zbiorników bezodpływowych ustalana jest na podstawie liczby nieruchomości posiadających przyłącze do sieci wodociągowej i jednocześnie niemających przyłącza do miejskiej kanalizacji sanitarnej, natomiast w latach wcześniejszych podstawą do tego była liczba umów zawartych przez podmioty opróżniające zbiorniki z nieczystości ciekłych.

W analizowanym okresie liczba przydomowych oczyszczalni wzrosła o 2 szt. Na terenie gminy działa także 1 stacja zlewna, która służy do przyjmowania ścieków dowożonych samochodami asenizacyjnymi.

Tabela 3. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych w latach 2016-2019 w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski

ROK	ZBIORNIKI BEZODPŁYWOWE	OCZYSZCZALNIE PRZYDOMOWE	STACJE ZLEWNE
2016	690	20	1
2017	650	22	
2018	1251		
2019	1410		

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl, Urząd Miasta Ostrowiec Świętokrzyski

W tabeli 4. przedstawiono zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w latach 2018-2019 na obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Tabela 4. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1025T ulicy Podstawie w Ostrowcu Św. w zakresie wykonania kanalizacji deszczowej	Powiat Ostrowiecki	396 060,00	-	środki własne
2.	„Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych – etap I – sieć wodociągowa” - budowa sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z przyłączami do granic pasa drogowego	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	-	616 645,53	środki własne
3.	„Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych – etap I – kanalizacja sanitarne” - budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z przyłączami do granic pasa drogowego, sieci kanalizacji tłocznej wraz z przepompownią ścieków, wykonanie prac budowlano-montażowych w dwóch przepompowniach ścieków przy ul. Bałtowskiej		-	992 695,52	
4.	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Kopernika oraz w ul. bocznej od ul. Kopernika		543 899,27	-	
5.	Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy bocznej do ulicy J. Kilińskiego		441 728,94	-	
6.	Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Rzeczki od ogródków działkowych do ul. Siennieńskiej		461 042,35	-	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
7.	Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Rzeczeki od ulicy Siennieńskiej do ulicy J. Milewskiego	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	-	1 166 792,70	środki własne
8.	Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Paulinowskiej (boczna) II		-	304 088,37	
9.	Budowa kanalizacji deszczowej od ul. Dąbrowskiej do ul. Okrzei wraz z odtworzeniem nawierzchni		-	158 670,00	
10.	Budowa przyłącza kanalizacji deszczowej odprowadzającego wody opadowe z Placu Floriana		-	123 000,00	
11.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicach bocznej od Bałtowskiej oraz Rozległej	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	263 200,00	-	środki własne, WFOŚiGW w Kielcach
12.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Dąbrówki		212 200,00	-	
13.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Leśny Zakątek		221 500,00	-	
14.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Gajowa-boczna		50 300,00	-	
15.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Stawki Denkowskie		274 300,00	-	
16.	Budowa kanalizacji ciśnieniowej wraz z przepompownią lokalną ścieków w ulicy Józefówka (nr 50)	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	15 700,00	-	środki własne
17.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Targowej		59 500,00	-	
18.	Budowa odcinków kanalizacji sanitarnej w pasach drogowych		211 200,00	-	
19.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej w ulicach Sadowej i Poprzecznej wraz z lokalną przepompownią ścieków		8 000,00	180 000,00	
20.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicach Wspólna-Wybickiego	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	-	114 700,00	środki własne, WFOŚiGW w Kielcach
21.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Iżeckiej i w rejonie ulicy Miodowej		-	101 700,00	
22.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej z dwoma przepompowniami lokalnymi w ulicy bocznej od Siennieńskiej		-	207 700,00	
23.	Budowa kanału sanitarnego grawitacyjnego w ulicy Kasztanowej		12 000,00	420 000,00	
24.	Budowa kanału sanitarnego grawitacyjnego w ulicy Jarzębinowej		-	33 300,00	
25.	Budowa kanału sanitarnego grawitacyjnego w ulicy Wałowej		-	171 000,00	
26.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Dąbrówki Świętokrzyska		-	37 500,00	
27.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Milewskiego		-	59 500,00	
28.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Denkowskiej		-	60 900,00	
29.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Migdałowej		-	53,200	
30.	Budowa odcinków kanalizacji sanitarnej w pasach drogowych	-	208 400,00	środki własne	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
31.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Las Rzeczki	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	-	10 000,00	środki własne
32.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Zygmuntówka boczna		-	5 200,00	
33.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ulicy Dereniowej i Azaliowej		-	42 400,00	
34.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w ulicy Miodowej i ulicach bocznych od Miodowej wraz z siecią przepompownią ścieków		945 200,00	354 500,00	środki własne, WFOŚiGW w Kielcach
35.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłoczno-ciśnieniowej z przepompowniami sieciowymi szt.2 oraz przepompowniami lokalnymi szt.4 w ulicy Nowe Piaski i Platanowa		112 800,00	340 900,00	
36.	Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej wraz z przepompownią ścieków, rurociągiem tłocznym i instalacją wewnętrzną elektryczną w ul. Akacyjowej, Morelowej, Zwierzynieckiej, Migdałowej i Miętowej na osiedlu Gutwin - Zachód w Ostrowcu Świętokrzyskim		84 900,00	554 900,00	
37.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni wraz z przeróbką osadów		-	27 600,00	

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

3.2.2 WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski leży w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu rzeki Kamiennej, będącej lewobrzeżnym dopływem Wisły. Długość rzeki Kamiennej w granicach administracyjnych miasta Ostrowca Świętokrzyskiego to 6,965 km. Zlewnia ta charakteryzuje się asymetryczną siecią rzeczną.

Z obszaru lewobrzeżnego, cechującego się słabo rozwiniętą siecią rzeczną, Kamienna zasilana jest przez Strugę Denkowską odwadniającą południowe zbocze Przedgórze Łżeckiego. Prawobrzeżna część zlewni rzeki Kamiennej ma dobrze rozwiniętą sieć rzeczną reprezentowaną przez Modłę i Kamionkę (Szewniankę).

Do układu wodnego należy zaliczyć również Kanał Młynówka i Rów Kanclerski płynące w dolinie rzeki Kamiennej, system rowów melioracyjnych, kanał hutniczy zasilający teren starej huty oraz kanał odprowadzający wody z oczyszczalni znajdującej się na terenie „CELSY” Huty Ostrowiec S.A.

Wody stojące reprezentowane są przez następujące zbiorniki:

- staw hodowlany OZMO przy ul. Kilińskiego o pow. 1 ha,
- zbiornik przemysłowy Stary Zakład - Hydroma o pow. 1 ha,
- staw hodowlany Stary Zakład - Gmina Ostrowiec o pow. 1 ha,
- zbiornik rekreacyjny „Gutwin” o powierzchni 5,1 ha,
- 2 stawy w Parku Miejskim o pow. 2,20 ha zasilane przez Kanał Młynówka,
- zbiornik ppoż. przy ul. Tomaszów o pow. 0,25 ha zasilany przez Strugę Denkowską,
- staw przemysłowy Cukrowni „Częstocice” o pow. 3,9 ha zasilany wodami gruntowymi,
- zbiornik ppoż. Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej o pojemności 300 m³,
- staw hodowlany przy ul. Starokunowskiej o pow. 1,5 ha zasilany przez Kanał Młynówka,
- staw hodowlany przy ul. Kuźnia o pow. 0,1 ha zasilany przez Kanał Młynówka,

- staw hodowlany przy ul. Opatowskiej o pow. 0,1 ha zasilany przez wody gruntowe,
- jaz na rzece Kamiennej (Romanów) - zbiornik przepływowy o poj. 15000 m³,
- zbiornik ppoż. Celsa Huta Ostrowiec o poj. 300 m³.

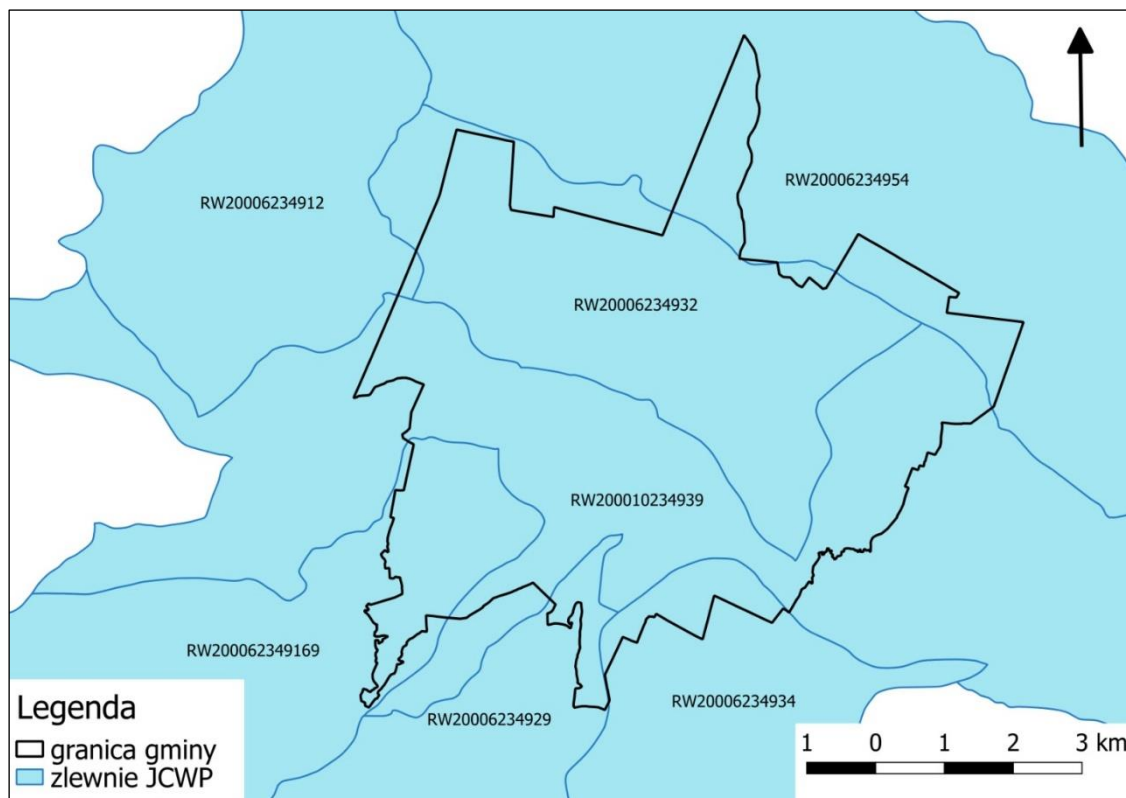
18 października 2016 r. Rada Ministrów przyjęła zaktualizowany *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (Dz. U. poz. 1911) oraz *Plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. poz. 1967). Plan jest dokumentem strategicznym, który m.in. opisuje stan wód powierzchniowych i podziemnych, określa cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych oraz wskazuje zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód. Plan zawiera również listę inwestycji mogących pogorszyć stan wód, a których realizacja jest niezbędna dla rozwoju gospodarki przy zastosowaniu kompensacji wpływu środowiskowego oraz derogacji dla części wód.

Badania stanu wód wykonywał Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w oparciu o *Program Państwowego Monitoringu Środowiska województwa świętokrzyskiego na lata 2016-2020*. Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należało osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Obszar Gminy Ostrowiec Świętokrzyski mieści się w granicach następujących jednolitych części wód powierzchniowych:

- JCWP „Modła” o kodzie RW200062349169,
- JCWP „Szewnianka” o kodzie RW20006234929,
- JCWP „Dopływ z Ostrowca-Rzeczek” o kodzie RW20006234932,
- JCWP „Dopływ spod Rzuchowa” o kodzie RW20006234934,
- JCWP „Kamienna od Świśliny do Przepaści” o kodzie RW200010234939,
- JCWP „Starorzecze w Stokach Starych” o kodzie RW20006234954,
- JCWP „Dunaj” o kodzie RW20006234912.

Mapa 2. Lokalizacja Gminy Ostrowiec Świętokrzyski względem JCWP
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Tabela 5. Charakterystyka JCWP z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

LP.	NAZWA JCWP	TYP	STATUS	OCENA STANU	CEL ŚRODOWISKOWY	OCENA RYZYKA NIEOSIĄGNIĘCIA CELU ŚRODOWISKOWEGO	TYP ODSTĘPSTWA	TERMIN OSIĄGNIĘCIA DOBREGO STANU	UZASADNIENIE ODSTĘPSTWA
1.	„Modła” RW200062349169	6	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	niezagrożona	nie dotyczy	2015	nie dotyczy
2.	„Szewnianka” RW20006234929	6	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych	2021	W zlewni JCWP nie zidentyfikowano presji mogącej być przyczyną występujących przekroczeń wskaźników jakości. Konieczne jest dokonanie szczegółowego rozpoznania przyczyn w celu prawidłowego zaplanowania działań naprawczych. Rozpoznanie przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu zapewni realizacja działań na poziomie krajowym: utworzenie krajowej bazy danych o zmianach hydromorfologicznych, przeprowadzenie pogłębionej analizy presji pod kątem zmian hydromorfologicznych, opracowanie dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania oraz opracowanie krajowego programu renaturalizacji wód powierzchniowych.
3.	„Dopływ z Ostrowca-Rzeczek” RW20006234932	6	silnie zmieniona część wód	zły	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych,	2021	Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
4.	„Dopływ spod Rzuchowa” RW20006234934	6	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	- dysproporcjonalne koszty	2021	

LP.	NAZWA JCWP	TYP	STATUS	OCENA STANU	CEL ŚRODOWISKOWY	OCENA RYZYKA NIEOSIĄGNIĘCIA CELU ŚRODOWISKOWEGO	TYP ODSTĘPSTWA	TERMIN OSIĄGNIĘCIA DOBREGO STANU	UZASADNIENIE ODSTĘPSTWA
5.	„Kamienna od Świśliny do Przepaści” RW200010234939	10	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych	2027	W zlewni JCWP występuje presja hydromorfologiczna. Wdrożenie skutecznych i efektywnych działań naprawczych wymaga szczegółowego rozpoznania wpływu zidentyfikowanej presji i możliwości jej redukcji. W bieżącym cyklu planistycznym dokonano rozpoznania potrzeb w zakresie przywrócenia ciągłości morfologicznej w kontekście dobrego stanu ekologicznego JCWP. W programie działań zaplanowano wykonanie przepławki dla ryb w ramach zadania "Odbudowa piętrzenia wody na rzece Kamiennej w km 50+130", którego skutkiem będzie przywrócenie możliwości migracji ichtiofauny na wskazanym odcinku cieku w JCWP. Zaplanowano też działania obejmujące opracowanie programu renaturyzacji JCWP. Ma na celu szczegółowe rozpoznanie możliwości redukcji tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie dobrego stanu w najbardziej efektywny sposób. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla powyższego programu, a następnie okres niezbędny dla wdrożenia wskazanych w nim działań, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
6.	„Starorzecze w Stokach Starych” RW20006234954	6	naturalna	zły	dobry potencjał ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych,	2021	Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego. W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.
7.	„Dunaj” RW20006234912	6	naturalna	zły	dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny	zagrożona	- dysproporcjonalne koszty	2021	

Objaśnienia:

6 - potok wyżynny węglanowy z substratem drobnziarnistym na lessach i lessopodobnych

10 - średnia rzeka wyżynna – zachodnia

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych na podstawie wyników klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego, uzyskanych w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym. Zarówno stan ekologiczny naturalnych jednolitych części wód oraz potencjał ekologiczny silnie zmienionych i sztucznych jednolitych części wód określa się na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz na podstawie wyników badań elementów wspierających, czyli elementów hydromorfologicznych i elementów fizykochemicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód klasyfikuje się nadając im jedną z pięciu klas jakości. Stan chemiczny natomiast określany jest na podstawie wyników badań substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń chemicznych, prowadzonych w reprezentatywnych PP-K w odniesieniu do środowiskowych norm jakości, określonych w aktualnym rozporządzeniu Ministra Środowiska.

W przypadku, gdy JCWP znajduje się w obszarze chronionym, ocenę stanu wód wykonuje się dodatkowo w punkcie monitoringu obszarów chronionych, uwzględniając jednocześnie ocenę spełniania wymagań dodatkowych określonych dla obszaru chronionego. Ocena ostateczna JCWP położonej w obszarze chronionym polega na porównaniu wyników oceny uzyskanej w punkcie reprezentatywnym oraz oceny wykonanej w punkcie (punktach) monitoringu obszarów chronionych. Ostateczna ocena stanu jednolitej części wód determinowana jest zawsze przez gorszy z uzyskanych stanów. Przedmiotową ocenę wykonuje się także, gdy brak jest klasyfikacji jednego z elementów składowych oceny stanu wód, a stan/potencjał ekologiczny lub stan chemiczny osiągnął stan niższy niż dobry lub nie zostały spełnione wymagania dodatkowe określone dla obszarów chronionych. Stan wód oceniany jest wówczas jako zły.

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w roku 2018 punkt kontrolny wód płynących zlokalizowano na rzece Modła przy ul. Paulinowskiej, na rzece Szewnianka w pobliżu ul. Żytniej, a także na Dopływie z Ostrowca-Rzeczek (Struga Denkowska) przy ul. Samsonowicza. Klasyfikację JCWP przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Klasyfikacja JCWP w 2018 r. na terenie gminy

NAZWA JCWP	Modła	Szewnianka	Dopływ z Ostrowca - Rzeczek
NAZWA PUNKTU POMIAROWO-KONTROLNEGO	Modła - Ostrowiec Świętokrzyski	Szewnianka - Ostrowiec Świętokrzyski	Dopływ z Ostrowca-Rzeczek - Denków
KLASA ELEMENTÓW BIOLOGICZNYCH	4	4	3
KLASA ELEMENTÓW FIZYKOCHEMICZNYCH (GRUPA 3.1 - 3.5)	>2	>2	>2
KLASA ELEMENTÓW FIZYKOCHEMICZNYCH - SPECYFICZNE ZANIECZYSZCZENIA SYNTETYCZNE I NIESYNTETYCZNE (GRUPA 3.6)	2	2	-
KLASYFIKACJA STANU/ POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	słaby stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny
WSKAŹNIKI BIOLOGICZNE I FIZYKOCHEMICZNE PONIŻEJ DOBREGO STANU/POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO	MZB, MF, zawiesina ogólna, przewodność, substancje rozpuszczone, wapń, magnez, twardość ogólna, odczyn pH,	FB, MF, MZB, zawiesina ogólna, przewodność, substancje rozpuszczone, wapń, magnez, twardość,	FB, OWO

NAZWA JCWP	Modła	Szewnianka	Dopływ z Ostrowca - Rzeczek
	zasadowość ogólna, azot azotynowy	odczyn pH, zasadowość ogólna	
OCENA STANU CHEMICZNEGO	PSD	PSD	-
WSKAŹNIKI CHEMICZNE PONIŻEJ STANU DOBREGO	fluoranten, benzo(a)piren	fluoranten, benzo(a)piren	-
OCENA STANU WÓD	zły	zły	zły

źródło: Stan środowiska w województwie świętokrzyskim, raport 2020. GIOŚ, RWMŚ w Kielcach

Ocena ogólna stanu wód badanych w 2018 r. na terenie województwa świętokrzyskiego wykazała zły stan we wszystkich ocenianych JCWP, również w tych na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Największy wpływ na jakość i ilość zasobów wód powierzchniowych na terenie województwa świętokrzyskiego, w tym na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego mają presje związane ze znaczącym poborem wody, odprowadzaniem do wód ścieków komunalnych, powstających w wyniku działalności bytowo-gospodarczej człowieka oraz zanieczyszczenia obszarowe, w tym pochodzące z rolnictwa (głównie ścieki związane z hodowlą zwierzęcą oraz nieczystości pochodzące z wybiegów otwartych dla zwierząt) oraz spływające do wód powierzchniowych wraz z wodami opadowymi. W dalszej kolejności są ścieki pochodzące z zakładów przemysłowych.

Oprócz pomiarów jakości wód powierzchniowych prowadzonych w ujęciu regionalnym przez GIOŚ, na terenie Gminy prowadzone są lokalne badania wód powierzchniowych znajdujących się na terenie miasta przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski. Badania zanieczyszczenia wód powierzchniowych prowadzone są corocznie w dwóch seriach, wiosennej i jesiennej, w następujących punktach pomiarowych:

- a) rzeka Modła – dwa punkty pomiarowe:
 - granice miasta,
 - ujście do rzeki Kamiennej,
- b) rzeka Młynówka – jeden punkt pomiarowy – ujście do rzeki Kamiennej,
- c) rzeka Szewnianka – jeden punkt pomiarowy – granice miasta,
- d) Struga Denkowska – jeden punkt pomiarowy – ujście do rzeki Kamiennej,
- e) Rów Denkowski – jeden punkt pomiarowy – ujście do rzeki Kamienna

Zakres badań obejmuje takie wskaźniki zanieczyszczeń jak: temperatura, zawiesina ogólna, tlen rozpuszczony, BZT5, ChZT (Mn), ogólny węgiel organiczny, ChZT (Cr), przewodność w 20°C, odczyn pH, azot amonowy, azot Kjeldahla (N org.+NH₄), azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny.

Wartości graniczne każdego wskaźnika jakości wód zostały określone w zależności od typu cieku.

Na podstawie otrzymanych wyników można wskazać, iż większość zanieczyszczeń w badanych rzekach zawiera się w wyznaczonych przedziałach jak dla klasy I lub II jakości wód.

W tabeli 7. przedstawiono zestawienie badań wód powierzchniowych wykonanych w II serii pomiarowej w 2019 r.

Tabela 7. Zestawienie badań wód powierzchniowych wykonanych w II serii pomiarowej w 2019 r.

BADANY WSKAŹNIK	JEDNOSTKA STĘŻENIA	MIEJSCE POBORU PRÓB						NORMA	WARTOŚĆ GRANICZNA WSKAŹNIKA JAKOŚCI WÓD ²	
		MŁYŃÓWKA - UJŚCIE DO KAMIENNEJ	SZEWNIAŃKA - GRANICE MIASTA	MODŁA - GRANICE MIASTA	MODŁA - UJŚCIE DO KAMIENNEJ	STRUGA DENKOWSKA - UJŚCIE DO KAMIENNEJ	RÓW DENKOWSKI - UJŚCIE DO KAMIENNEJ		DLA KLASY I	DLA KLASY II
NR EWIDENCYJNY PRÓBK		1218	1219	1220	1221	1222	1223			
pH	-	7,6	7,8	7,2	8,0	7,6	7,4	PN-EN ISO 10523:2012	7,4 - 8	6,7 - 8,1
Zawiesiny ogólne	mg/l	16	13	31	19	8,5	2,4	PN-EN 872:2007 +Ap1:2007	≤ 11	≤ 18,5
Chemiczne zapotrzebowanie tlenu ChZTCR	mg/l	22,5	15,7	18,9	14,0	29,0	24,7	PN-ISO 15705:2005	≤ 25	≤ 30
Chemiczne zapotrzebowanie tlenu ChZTMN	mg/l	5,82	3,73	4,81	3,23	6,45	6,77	PN-EN ISO 8467:2001	≤ 8,4	≤ 10,1
Ogólny węgiel organiczny OWO (dla cieków naturalnych)	mg/l	11,6	8,7	8,5	6,9	17,2	20,9	PB 019 wydanie 1 z dnia 01.09.2010	≤ 9	≤ 10,8
Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu BZT5	mg/l	3,2	3,3	5,7	3,6	3,2	3,5	PN-EN 1899-2:2002	≤ 1,9	≤ 2,5
Zawartość tlenu rozpuszczonego	mg/l	9,1	9,5	9,9	11,0	9,0	7,6	PN-EN 25814:1999	≥ 7	≥ 6,6
Azot azotanowy	mg/l	1,01	2,03	3,80	3,62	0,88	1,12	PN-82/C-04576.08	≤ 1,6	≤ 2,5
Azot amonowy	mg/l	0,22	0,23	0,31	0,15	0,32	0,56	PN-94/C-04576.04	≤ 0,17	≤ 0,553
Azot ogólny	mg/l	1,34	2,27	4,22	3,89	1,28	1,83	PB 005 wydanie 1 z dnia 01.03.2007	≤ 2,6	≤ 3,8
Azot Kjeldahla (NORG. + NH4)	mg/l	0,32	0,23	0,40	0,24	0,40	0,65	PB 029 wydanie 1 z dnia 06.05.2014	≤ 1	≤ 1,4
Przewodność elektryczna właściwa w 20°C	µS/cm	427	684	722	728	434	349	PN-EN 27888:1999	≤ 411	≤ 553
Stężenie fosforu ogólnego	mg/l	0,091	0,067	0,13	0,10	0,063	0,088	PN-EN ISO 6878:2006+Ap1 :2010+Ap2:2010	≤ 0,20	≤ 0,30
Stężenie ortofosforanów - p P	mg/l	0,055	<0,04	0,072	0,076	0,043	0,061	PN-EN ISO 6878:2006+Ap1 :2010+Ap2:2010	≤ 0,065	≤ 0,101
Temperatura podczas pobierania	oC	12,6	10,5	10,5	10,7	12,2	12,3	PB 025 wydanie 1 z dnia 30.09.2010	≤ 22	≤ 24

² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. (Dz. U., poz. 1187) w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych - załącznik Nr 1; dla klas III-V- wartości granicznych nie ustala się. Kod typu wód nr 19

3.2.2.1 OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Powódź w rozumieniu art. 16 pkt. 42 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.) to czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

W celu wdrożenia Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. Dyrektywa Powodziowa) wymagane było przygotowania map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP). Mapy te zostały opracowane w ramach projektu *Informatyczny System Ołony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami* (ISOK) przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB – Centra Modelowania Powodzi i Suszy w Gdyni, Poznaniu, Krakowie i we Wrocławiu, na zlecenie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego³ obszar Gminy znajduje się:

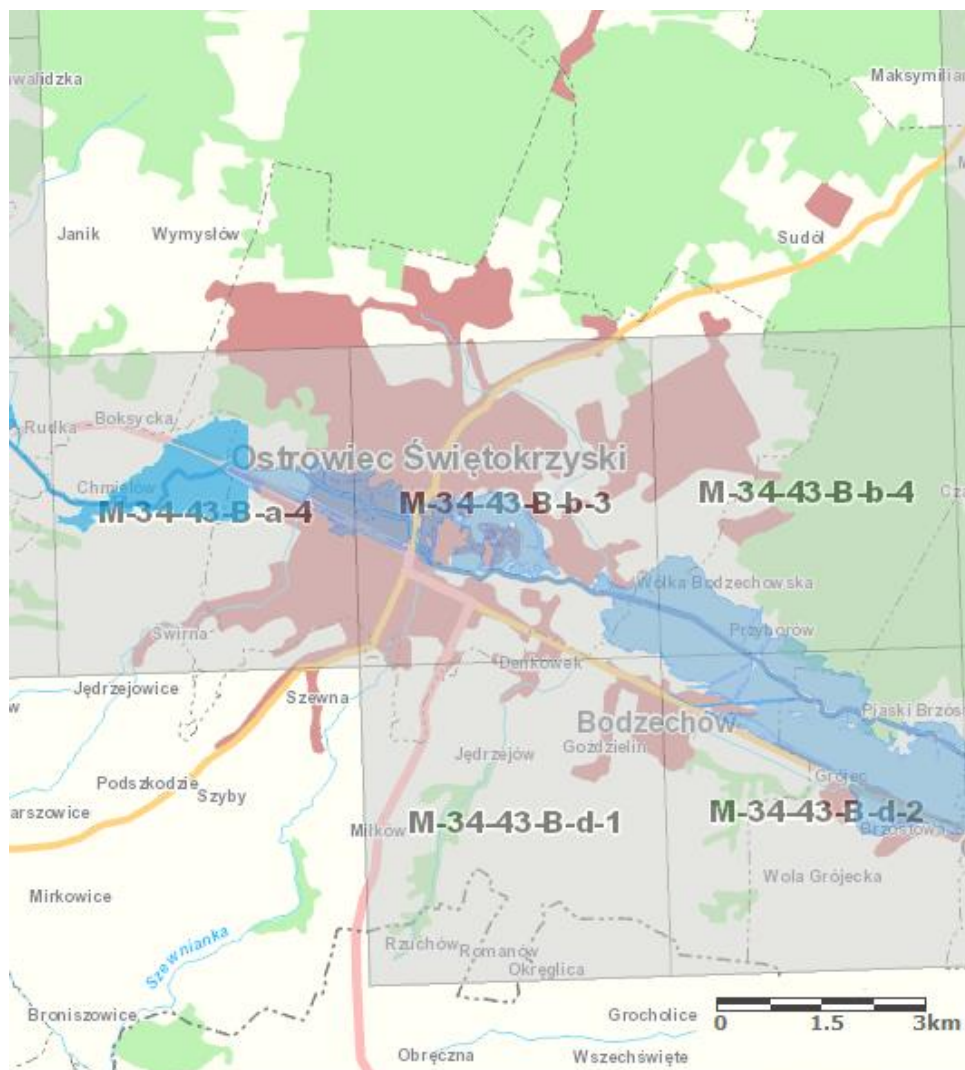
1. częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 ust. 34 lit. a) ustawy *Prawo wodne*⁴, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q = 1 \%$);
2. częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 ust. 34 lit. b) ustawy *Prawo wodne*, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q = 10 \%$);
3. częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q = 0,2 \%$);
4. częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 ust. 34 lit. c) ustawy *Prawo wodne*, tj. obszarze między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym;
5. częściowo na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Na mapie 3. przedstawiono obszar Gminy, który został objęty wykonaniem map zagrożenia i map ryzyka powodziowego, wraz ze scenariuszem zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego w granicach gminy.

Rzeka Kamienna w przypadku wysokiego stanu wód może spowodować realne zagrożenie powodzi. Ze względu na to, iż Kamienna w granicach administracyjnych miasta jest w większości obwałowana, terenami najbardziej narażonymi są te zlokalizowane w okolicach rzeki Młynówki, Chmielowa, Świrzanek (zachód) oraz Wólki Bodzechowskiej na wschodzie. W zabezpieczeniu przeciwpowodziowym ogromną rolę odgrywa utrzymanie drożności koryt rzecznych, którą można poprawić poprzez likwidację odsypisk i namulisk, wycinkę drzew rosnących w korytach rzek oraz remont zniszczonych elementów zabudowy regulacyjnej.

³ <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>; dostęp dnia 17.09.2020 r.

⁴ ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1121)

Obszar zagrożenia powodziowego

Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi Q 0,2% raz na 500 lat

Scenariusz zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego

Scenariusz zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego

Granice administracyjne

- państwa
- województwa
- powiatu
- gminy

Główne rzeki

- < 75 km
- 76 - 150 km
- 151 - 300 km
- 301 - 700 km
- > 701 km

Mapa 3. Teren Gminy Ostrowiec Świętokrzyski objęty arkuszami map ryzyka i zagrożenia powodziowego wraz ze scenariuszem zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego w granicach Gminy

źródło: ISOK - Informatyczny System Osłony Kraju, <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

W granicach administracyjnych Gminy znajdują się wały przeciwpowodziowe, będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Stan techniczny wałów nie uległ zmianom w stosunku do stanu przedstawionego w *Programie*.

Tabela 8. Wykaz wałów przeciwpowodziowych na terenie Gminy

NAZWA RZEKI	DŁUGOŚĆ WAŁU	KLASA WAŁU	STAN TECHNICZNY
Kamienna	5,766 - wał prawy	I	dobry
Kamienna	5,222 - wał lewy	I	dobry
Szewnianka	1,360 - wał prawy	III	dobry
Szewnianka	1,360 - wał lewy	III	dobry
Modła	1,550 - wał prawy	III	dobry
Modła	1,550 - wał lewy	III	dobry

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Radomiu

3.2.3 WODY PODZIEMNE⁵

Ze względu na ochronę największych zasobów wód podziemnych wyznaczone zostały Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP), gromadzące strategiczne zasoby kraju. Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski występuje zbiornik Wierzbica-Ostrowiec (GZWP nr 420), będący zbiornikiem o randze głównej.

Tabela 9. Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

GZWP	NAZWA ZBIORNIKA	WIEK UTWORÓW	TYP ZBIORNIKA	POWIERZCHNIA [km ²]	PROPONOWANY OBSZAR OCHRONNY [km ²]	SZACUNKOWE ZASOBY DYSPOZYCYJNE [m ³ d]
420	Wierzbica-Ostrowiec	jura górna, jura środkowa	krasowo-szczelinowy	623,37	653,30	76 263

źródło: Informator PSH: Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

Stan jakościowy wód podziemnych na obszarze całego zbiornika jest bardzo dobry i dobry, dominują wody zaliczone do I i II klasy. Stężenia głównych składników fizyczno-chemicznych wód podziemnych ogólnie mieszczą się w granicach stężeń dla wód do picia. Zasoby dyspozycyjne zbiornika wyznaczono w wysokości 76 263 m³/d. Obszarem ochronnym GZWP nr 420 objęto powierzchnię 653,30 km², z tego 571,6 km² znajduje się w jego granicach (91,7% powierzchni zbiornika). Pozostałe 81,7 km² obszaru ochronnego znajduje się w strefie zasilania (w bezpośrednim sąsiedztwie) GZWP. Podatność zbiornika na antropopresję została określona jako bardzo duża, aczkolwiek proponowane zakazy i nakazy nie przewidują likwidacji istniejących zakładów ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej, a raczej wprowadzanie zmian sposobu użytkowania ukierunkowanych na zmianę technologii, ograniczenie emisji itp. Ograniczenia lokalizacyjne dotyczą nowych, uciążliwych inwestycji stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, które powinny być wykonywane poza obszarami ochronnymi.

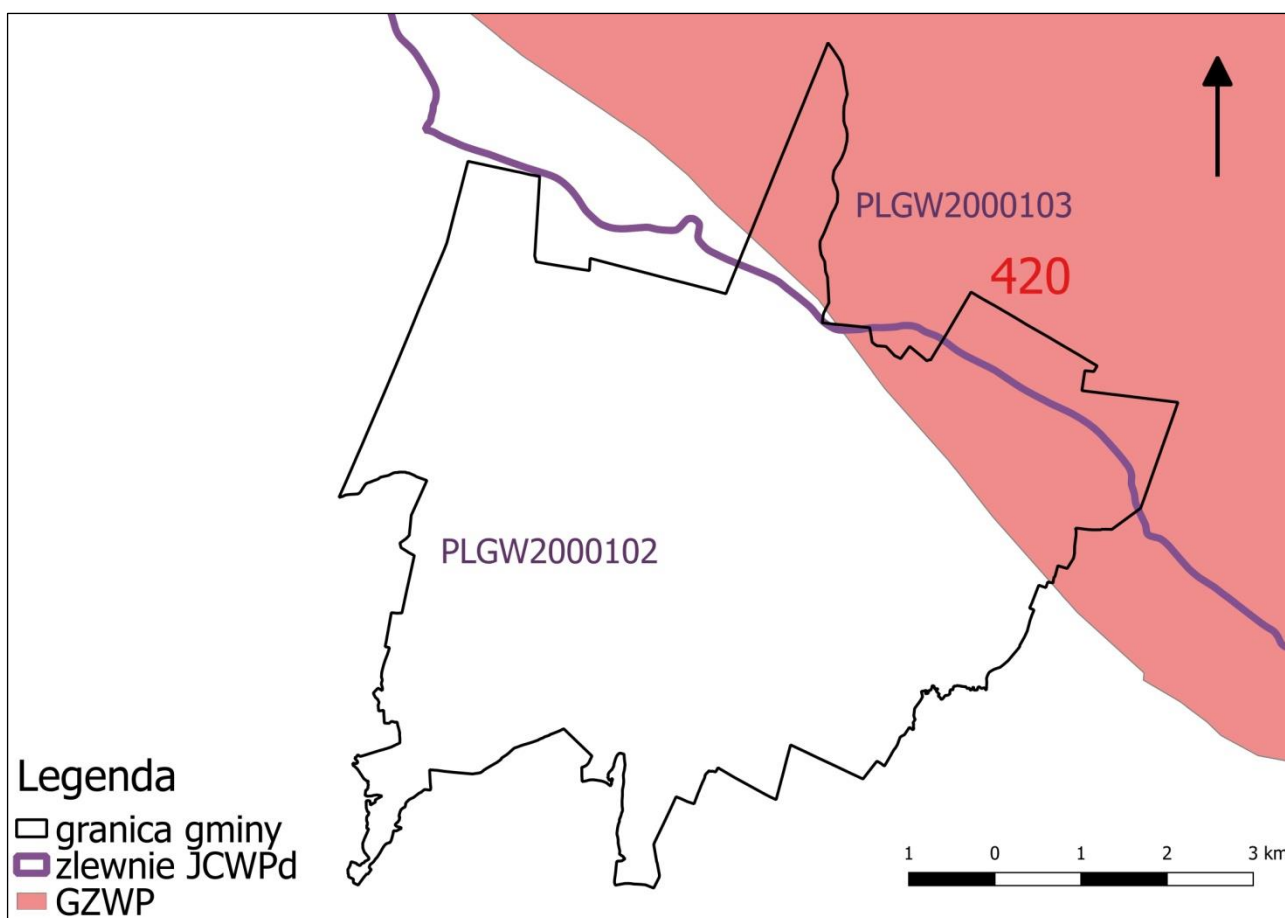
⁵ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911)

MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Zgodnie z obowiązującym podziałem (na 171 JCWPd) teren Gminy Ostrowiec Świętokrzyski położony jest w granicach dwóch jednolitych części wód podziemnych, które należą do regionu wodnego Środkowej Wisły:

- JCWPd nr 102 o kodzie PLGW2000102,
- JCWPd nr 103 o kodzie PLGW2000103.

Mapa 4. Lokalizacja Gminy Ostrowiec Świętokrzyski względem JCWPd i GZWP
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Tabela 10. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych położonych w granicach Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

NR JCWPd	102	103
WODY PODZIEMNE PRZEZNACZONE DO SPOŻYCIA	tak	tak
STAN ILOŚCIOWY	dobry	dobry
STAN CHEMICZNY	słaby	dobry
CEL ŚRODOWISKOWY	dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny

CZY JCWPD JEST MONITOROWANA?	monitorowana	monitorowana
OCENA RYZYKA NIEOSIĄGNIĘCIA CELU ŚRODOWISKOWEGO	zagrożona	niezagrożona
TYP ODSTĘPSTWA	przedłużenie terminu osiągnięcia celu - brak możliwości technicznych	n.d.
TERMIN OSIĄGNIĘCIA DOBREGO STANU	2027 r.	n.d.
UZASADNIENIE ODSTĘPSTWA	Lokalne ogniska zanieczyszczeń; użytkowanie rolnicze, nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa; oddziaływanie ze strony przemysłu. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania ograniczające ich negatywny wpływ na stan JCWpd. Jednak ze względu na warunki hydrogeologiczne okres 6 lat jest zbyt krótki, aby mogła nastąpić poprawa stanu wód. Poprawa przewidywana jest w dalszej perspektywie czasowej.	n.d.

źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911)

Stan ilościowy wód w ww. JCWpd jest dobry, natomiast stan chemiczny określono jako dobry tylko dla JCWpd nr 103 - stan chemiczny JCWpd nr 102 jest słaby. Ocena ryzyka nie spełnienia celów środowiskowych nie jest zagrożona w zlewni nr 103, ale w JCWpd 102 takie zagrożenie występuje.

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019 nie zostały wyznaczone obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia ze źródeł rolniczych (OSN) ani też nie ustanowiono żadnego punktu pomiarowo-kontrolnego.

W 2018 r. dla JCWpd nr 102 wykonano badania wód podziemnych w 7 punktach pomiarowo-kontrolnych, niestety żaden z nich nie został zlokalizowany na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. JCWpd nr 103 nie badano w roku 2018.

W roku kolejnym – 2019, monitoring dla JCWpd nr 102, tak jak w roku ubiegłym, wykonano również w 7 punktach pomiarowo-kontrolnych, spośród których jeden znalazł się w granicach administracyjnych Gminy. W tym roku badano również stan wód JCWpd nr 103 w 5 punktach, lecz nie na terenie Gminy.⁶

Zgodnie z przyporządkowaną klasą jakości wód, wody w badanym punkcie zostały określone jako zadowalającej jakości (III klasa). Wyniki badań dla punktu nr 2327 na przestrzeni lat zawiera poniższa tabela.

Tabela 11. Monitoring JCWpd nr 102 na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2015-2019

ROK BADAWCZY	NR OTWORU	MIEJSCOWOŚĆ	STRATYGRAFIA OTWORU	KLASA WÓD	PRZYCZYNA ZMIANY KLASY JAKOŚCI
2015	2327	Ostrowiec Świętokrzyski	Q - czwartorzęd	III (zadowalającej jakości)	geogeniczne pochodzenie wskaźnika, tylko Fe w IV klasie jakości
2016				II (dobrej jakości)	tylko Fe i Mn (geogeniczne pochodzenie wskaźników) w III klasie jakości
2019				III (zadowalającej jakości)	b.d.

źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

⁶ opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, <http://mjwp.gios.gov.pl>

Tabela 12. Przedsięwzięcia z zakresu ochrony wód oraz ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych na terenie Nadzoru Wodnego w Ostrowcu Św. etap III - (wałów i międzywała rzeki Kamiennej, wałów i skarp rzeki Modły)	PGW Wody Polskie Nadzór Wodny w Ostrowcu Świętokrzyskim	64 900,0	-	dotacja rządowa
2.	Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych na terenie Nadzoru Wodnego w Ostrowcu Św. etap I - (wałów i skarp rzeki Szewnianki)		14 300,0	-	
3.	Udrożnienie koryta dwudzielnego rzeki Kamiennej w km 56+110 – 58+920 na odcinku: Przyborów – Denków (teren gminy Ostrowiec Św. i gminy Bodzechów)		118 200,0	-	
4.	Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych na terenie Nadzoru Wodnego w Ostrowcu Św.		-	183 000,0	brak danych
5.	Konserwacja rzeki Modły w km 0+000 – 2+790, gm. Ostrowiec Świętokrzyski		-	109 000,0	
6.	Konserwacja rzeki Szewnianki w km 0+000 – 1+900		-	75 000,0	

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

3.3 OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Na mocy ustawy *Prawo Ochrony Środowiska* wojewódzki inspektor ochrony środowiska (do 2018 r.) i Główny Inspektor Ochrony Środowiska (od 2019 r.) co roku dokonuje oceny jakości powietrza w poszczególnych strefach w kraju. Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do niżej wymienionych stref:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostałego obszaru województwa.

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski objęta jest monitoringiem powietrza prowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach (do 2018 r.) oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (od 2019 r.). W województwie świętokrzyskim klasyfikacji jakości powietrza dokonuje się w dwóch strefach: miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska. Gmina znajduje się w strefie świętokrzyskiej, która obejmuje swym zasięgiem całe województwo, za wyjątkiem strefy miasta Kielce.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin.

Dla wszystkich substancji podlegających ocenie, strefy zaliczono do jednej z poniższych klas:

- klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne lub docelowe,
- klasa C1 - jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II),
- klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza w roku 2018 i 2019 strefę świętokrzyską dla dwutlenku siarki (SO₂) dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), tlenku węgla (CO), ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd) i niklu (Ni) zaliczono do klasy A. Do klasy C zaliczono tę strefę ze względu na ponowne przekroczenia dopuszczalnych poziomów: benzo(a)pirenu (B(a)P) oraz pyłu zawieszonego PM₁₀. Z tego powodu konieczne było przeprowadzenie działań naprawczych w obszarach przekroczeń, obejmujących swym zasięgiem także Gminę Ostrowiec Świętokrzyski. Wyniki dla strefy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Wyniki klasyfikacji strefy świętokrzyskiej pod kątem ochrony zdrowia w latach 2018-2019

ROK	KLASY DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ W OBSZARZE STREFY											
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	C ₆ H ₆	CO	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
2018	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	A
2019	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	A

źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, <http://powietrze.gios.gov.pl/>

W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin przeprowadzono również ocenę stanu powietrza dla ozonu (O₃), dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x). Dla wszystkich badanych związków chemicznych strefa w 2018 r. otrzymała klasę A, co oznacza, że nie zanotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego, natomiast w roku kolejnym pod kątem zanieczyszczenia ozonem strefę zaliczono do klasy C. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Wyniki klasyfikacji strefy świętokrzyskiej pod kątem ochrony roślin w latach 2018-2019

ROK	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ W STREFIE		
	SO ₂	NO _x	O ₃
2018	A	A	A
2019	A	A	C

źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, <http://powietrze.gios.gov.pl/>

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019 nie funkcjonowały punkty pomiarowe jakości powietrza (stacje monitoringu powietrza). Stacja mobilna została uruchomiona 1 stycznia 2020 r. na Osiedlu Słonecznym 28.

Zaklasyfikowanie strefy świętokrzyskiej do klasy C skutkuje koniecznością sporządzenia programów ochrony powietrza, jeśli wcześniej nie powstały. W analizowanym okresie obowiązywała uchwała Nr XVII/248/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”.

Obecnie dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski obowiązują następujące programy i plany ochrony powietrza:

- Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych”, przyjęty przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwałą nr XXII/291/20 z dnia 29 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. 2020.2615),
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski obowiązujący dzięki Uchwale Nr XXX/32/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 17 marca 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski”.

W Ostrowcu Świętokrzyskim działalność w zakresie zaopatrzenia miasta w energię ciepłą prowadzi Miejska Energetyka Ciepła spółka z o.o. Ciepło na potrzeby miejskiego systemu ciepłowniczego wytwarzane jest w dwóch źródłach ciepła o łącznej mocy zainstalowanej 155,9 MW:

- w ciepłowni przy ul. Samsonowicza 2 (jeden kocioł parowy opalany węglem kamiennym, trzy kotły wodne opalane węglem kamiennym i jeden kocioł wodny opalany węglem lub zamiennie lekkim olejem opalowym; łączna moc zainstalowana 131,9 MW),
- w kotłowni przy Alei Solidarności (dwa kotły wodne opalane gazem ziemnym lub zamiennie olejem opalowym; łączna moc zainstalowana 24,00 MW).

Ponadto spółka wykorzystuje ciepło odpadowe pochodzące z przemysłu hutniczego z Celsa Huta Ostrowiec Sp. z o.o. oraz z Walcowni Ostrowieckie WOST S.A.

W strukturze odbiorców energii cieplnej w latach 2018-2019 aż 55% stanowiły ostrowieckie spółdzielnie mieszkaniowe: Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa, SM „Krzemionki” oraz SM „Hutnik”. Wspólnoty Mieszkaniowe zużywały 10% energii, Celsa Huta Ostrowiec – 11%, OTBS 1%, a inni 23%.

W strukturze sprzedaży dominują oczywiście spółdzielnie mieszkaniowe (48%), a także przemysł (14%). Usługi wykorzystują 12% energii, a wspólnoty mieszkaniowe 9%. Odbiorcy prywatni, komunalni, obiekty służby zdrowia i oświata stanowią łącznie 17%.

W ramach inwestycji związanych z podłączeniem do sieci cieplnej nowych odbiorców wybudowano w 2018 roku 1, 596 km sieci ciepłowniczej, a w roku 2019 – 1,684 km. Do sieci cieplnej podłączono łącznie 161 nowych odbiorców, z czego budownictwo indywidualne stanowiło 87%.

Tabela 15. Długość sieci ciepłowniczej w latach 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
DŁUGOŚĆ SIECI W SYSTEMIE MEC (W KM)	109,143	111,635	112,936	114,878
W TYM SIECI W SYSTEMIE RUR PREIZOLOWANYCH	96,580	99,778	105,084	107,026

źródło: Raport o stanie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski za 2018 rok, Raport o stanie miasta za rok 2019

Poniżej zestawiono zrealizowane przedsięwzięcia związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną powietrza w latach 2018-2019 na obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Tabela 16. Przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

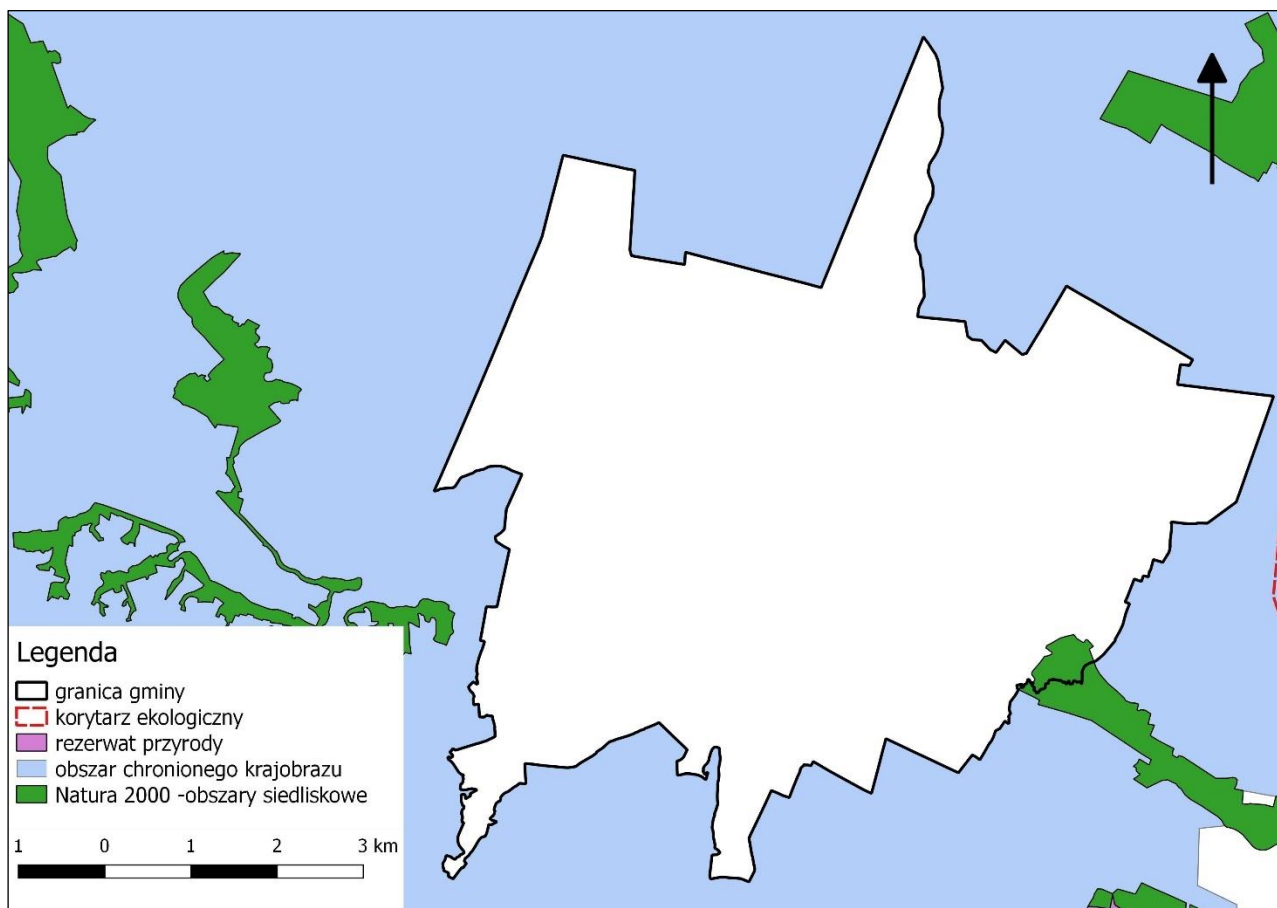
LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej z podłączaniem nowych obiektów	Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	2 486 100,0	1 518 010,0	środki własne
2.	Zmiana systemu przygotowanie centralnej ciepłej wody w budynkach wielorodzinnych w ramach programu „Ciepła woda z miejskiej sieci”		111 270,0	125 140,0	
3.	Modernizacja sieci ciepłowniczej, wymiana technologii z tradycyjnej na sieci preizolowane		311 330,0	-	
4.	Modernizacja odprowadzenia spalin kotła wodnego WR-25 nr 6 (zadanie w realizacji)		-	3 408 020,0	
5.	Dotacje celowe Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na dofinansowanie kosztów inwestycji polegającej na zmianie systemu ogrzewczego w budynkach położonych na terenie Gminy (2018 r. - 68 nieruchomości; 2019 r. - 135 nieruchomości)	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	229 288,97	689 218,96	środki własne
6.	Budowa wiaty handlowej na placu targowym wraz z instalacją fotowoltaiczną o mocy 42,9kW (156 paneli fotowoltaicznych)		-	3 672 042,0	
7.	Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim		14 145,00	140 730,00	
8.	Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego		117 711,59	96 364,38	
9.	Poprawa efektywności energetycznej budynku Kina Etiuda		6 170,00	1 999,99	
10.	Poprawa efektywności energetycznej i zwiększenie udziału OZE w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy "Przystań"		23 107,17	3 662,26	
11.	Montaż instalacji paneli fotowoltaicznych przy PP nr 7			123 000,00	
12.	Remontu drogi powiatowej nr 0902T ul. Samsonowicza od km 1+813 do km 3+643 (dł. 1830 mb)	Powiat Ostrowiecki	3 961 188,64	-	budżet Państwa, środki własne
13.	Remont drogi powiatowej nr 1025T ul. Podstawie (w msc. Ostrowiec Św.) od km 1+834 do km 2+236 (dł. 402 mb)		498 808,87	-	
14.	Prowadzenie systemu pomiarów jakości powietrza na terenie powiatu ostrowieckiego, w celu informowania mieszkańców o potrzebie walki z „niską emisją”		29 332,0		środki własne
15.	Remont elewacji - ocieplenie ścian – ul. Konopnickiej 1, os. Pułanki 1 i 2, ul. Kopernika 1, 3, 4, ul. Konopnickiej 3	Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	2 031 000,0		środki własne
16.	Docieplenie stropodachów granulatem z wełny mineralnej (2018 r.: os. Słoneczne 1, 29, 30, 31, 32, os. Pułanki 27; 2019 r.: ul. Polna 37, os. Słoneczne 7, 9 i 23, os. Pułanki 25,26, 48, 50, 36 i 50)		109 000,0	155 750,0	
17.	Remont elewacji – ocieplenie ścian - os. Pułanki 13, ul. Kochanowskiego 6 i 8		-	418 500,0	
18.	Wymiana sieci ciepłowniczej w osiedlu Pułanki – Etap I i Etap II		-	369 740,0	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
19.	Montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku przy ul. Kochanowskiego 5		-	148 000,0	środki własne
20.	Docieplenie ściany zachodniej i ocieplenie stropodachu w budynku przy ul. Jasnej 12	Spółdzielnia Mieszkaniowa Hutnik	42 706,8	-	środki własne
21.	Docieplenie ściany wschodniej w budynkach przy ul. Jasnej 16 i Śliskiej 8		72 000,0	-	
22.	Wymiana okien klatek i piwnic w budynkach przy ul. Ogrody 30, 15A i 15B		160 421,52	-	
23.	Docieplenie stropodachu w budynku na os. Ogrody 9A (ekofiber) oraz docieplenie dachu w budynku przy ul. Traugutta 18 (styropian)		69 269,2	-	
24.	Docieplenie ściany zachodniej w budynku przy ul. Jasnej 14 oraz ściany zachodniej i ścian osłonowych w budynku przy ul. Jasnej 16		-	168 000,0	
25.	Docieplenie stropodachu w budynku przy ul. Jasnej 8 (ekofiber)		-	6 700,0	
26.	Wymiana drzwi wejściowych do klatek schodowych w budynku na os. Ogrody 31 oraz przy ul. Radwana 15		-	26 200,0	
27.	Budowa instalacji c.c.w. i wymiana okien na klatkach schodowych w budynkach na os. Ogrody 7 i 8		-	78 840,0	
28.	Budowa instalacji c.o. i c.c.w. w budynku przy ul. Poniatowskiego 1		-	119 372,0	
29.	Budowa instalacji c.c.w. w budynku na os. Ogrody 22		-	145 000,0	
30.	Termomodernizacja 16 obiektów budowlanych	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Krzemionki”	6 139 094,0		środki własne
31.	Wymiana stolarki okiennej w budynkach wielorodzinnych		242 549,0		
32.	Docieplenie stropodachu		-	55 528,0	
33.	Budowa i modernizacja dróg		-	84 474,0	fundusze UE, środki własne

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

3.4 OCHRONA PRZYRODY

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski obszary prawnie chronione występują w postaci obszarów specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH260019 Dolina Kamiennej i zajmują niewielką powierzchnię w południowo-wschodniej części gminy. Obszar obejmuje powierzchnię 28 ha, co stanowi około 1% z 2586,45 ha powierzchni poddanej ochronie. Gminę otacza Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Kamiennej. Ponadto, poza granicami gminy w kierunku wschodnim, przebiega korytarz ekologiczny - Sieradowicki PK i Dolina Kamiennej (GKPdC-3).

Mapa 5. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

W omawianym okresie sprawozdawczym, na obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, realizowano wskazane w tabeli poniżej przedsięwzięcia związane z utrzymaniem lasów, zieleni oraz pośrednio z ochroną przyrody.

Tabela 17. Przedsięwzięcia związane z utrzymaniem i kształtowaniem lasów, terenów zielonych oraz pośrednio z ochroną przyrody zrealizowane w latach 2018-2019 na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski, Starosta Ostrowiecki	19 550,0		Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim
2.	Utrzymanie i konserwacja terenów urządzonej zieleni miejskiej	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	288 299,02	284 946,50	środki własne
3.	Utrzymanie i konserwacja pasów drogowych dróg gminnych		302 632,45	273 915,18	
4.	Utrzymanie i konserwacja terenu Parku Miejskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego		281 630,88	417 699,55	
5.	Utrzymanie terenów lasów komunalnych oraz Parku Saletyńskiego		13 220,81	16 905,60	
6.	Utrzymanie zieleni na terenie wzgórza kościoła św. Michała Archanioła		19 864,10	13 300,00	
7.	Nasadzenia drzew na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w ramach rekompensaty za usunięte drzewa		34 813,80	109 326,48	
8.	Zagospodarowanie i utrzymanie dróg wojewódzkich		92 443,60	82 326,48	
9.	Zagospodarowanie i utrzymanie rond krajowych		128 959,69	109 804,89	
10.	Utrzymanie i konserwacja pasów drogowych dróg powiatowych		-	319 345,36	
11.	Obserwacja miejsc bytowania ptactwa i zwierząt dziko żyjących oraz ich w okresie zimy		12 990,40	19 900,02	
12.	Wykonanie ekspertyzy przyrodniczej dla obszaru Natura 2000 Dolina Kamiennej na potrzeby projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16, pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” ¹⁾		Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach	-	

¹⁾ termin realizacji: do 31.08.2020 r.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

3.4.1 OBSZARY NATURA 2000

Natura 2000 jest programem sieci obszarów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej.

Podstawą programu Natura 2000 są dwie unijne dyrektywy:

- dyrektywa Rady 92/43/EWG, z dnia 21 maja 1992 r. sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, zwanej dalej dyrektywą „siedliskową” oraz
- dyrektywa Rady 79/409/EWG, z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków, zwanej dalej dyrektywą „ptasią”.

Obszary specjalnej ochrony ptaków (w ramach dyrektywy ptasiej) i specjalne obszary ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa) są wyznaczane niezależnie od siebie, przez co relacje przestrzenne między nimi mogą być różne, np. obszary mogą ze sobą sąsiadować, częściowo się pokrywać lub być wyznaczone w identycznych granicach.

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się obszar specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 Dolina Kamiennej o kodzie PLH260019⁷. Utworzono go 1 marca 2011 r. i zajmuje łączną powierzchnię 2 586,45 ha, z czego w granicach gminy znajduje się zaledwie 28 ha (1%). Ostoję stanowi rozległa dolina rzeki Kamiennej, obfitująca w starorzecza i zastoiska. Dominują tu rozległe ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu, a także łągi, zarośla wierzbowe, trafiają się też torfowiska niskie. Krawędzie i zbocza doliny zajęte są przez dobrze wykształcone murawy kserotermiczne. Obszar dodatkowo urozmaicają wydmy i liczne leje krasowe.

Roślinność jest silnie zróżnicowana i bogata, co wiąże się to z dużym urozmaiceniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb, a także działalnością ludzką. Na siedliskach oligotroficznym, piaszczysto-ilastym dominują świeże bory sosnowe i bory mieszane. Na glebach lessowych, zwłaszcza na zboczach doliny Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żyzne grądowe lasy liściaste z rzadkimi i prawnie chronionymi roślinami, takimi jak: tojad mołdawski, tojad dzióbaty, ułódka leśna, groszek wschodniokarpacki. Dużą wartość przyrodniczą przedstawiają rezerваты leśne: Modrzewie, Ulów, Lisiny Bodzechowskie.

Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 42% obszaru. Do najcenniejszych należą murawy kserotermiczne, w tym szczególnie naskalne oraz ostnicowe, z wieloma cennymi i zagrożonymi gatunkami (np. turzyca stopowata, kosaciec bezlistny), łąki o różnym stopniu uwilgotnienia, grądy oraz starorzecza, a także niewielkie fragmenty łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych. Znaczenie obszaru podnosi zdecydowanie fakt, iż występuje tu jedna z najliczniejszych i dosyć stabilnych w Polsce populacji obuwika pospolitego. Występuje tutaj 11 gatunków zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, m.in. mopek, nocek duży, kumak nizinny i pachnica dębowa. Dla tego ostatniego gatunku planowana ostoja jest szczególnie ważna, gdyż chroni ona dwa bardzo dobrze zachowane i o naturalnym charakterze stanowiska - Lisiny Bodzechowskie i Ulów.

Naturalny charakter rzeki i występujące rozlewiska na utworach węglanowych wapieni jurajskich znajdujące się pomiędzy Ostrowcem a Ćmielowem stanowią dogodne siedliska dla występowania mięczaków. Na płaskiej powierzchni spokojny nurt rzeki utrwalił drobne oczka wodne i dominujące zawodnione rozlewiska z turzycami i pałąką wodną. Są to bardzo dobre warunki dla takich gatunków jak poczwarówka zwięzona i poczwarówka jajowata. Dolina Kamiennej jest miejscem łągów: orlika krzykliwego, krwawodzioba, bekasa kszycy (kszyka), derkacza i wodnika zwyczajnego. Na otaczających dolinę murawach kserotermicznych licznie występuje: smukwa kosmata, modliszka zwyczajna i gniewosz płamisty. Należy podkreślić, że Dolina Kamiennej stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej.

3.4.2 POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019 było ustanowionych 6 pomników przyrody, mających na celu ochronę tworów przyrody o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej lub historycznej, które odznaczają się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je spośród innych tworów. Cztery z ww. pomników to pojedyncze drzewa, jeden z nich to głąz narzutowy, a kolejny to skupisko drzew w postaci alei.

⁷ Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Kamiennej (PLH260019)

Tabela 18. Pomniki przyrody w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski - zestawienie zbiorcze

LP.	NAZWA	OPIS	LOKALIZACJA	AKT USTANAWIAJĄCY
1.	Adam	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) o obwodzie pnia 302 cm, wysokości ok 30 m	Działka o nr ewidencyjnym 58 (obręb 37 arkusz 2) położona na terenie Parku Miejskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	Uchwała nr XIX/118/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 28 września 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
2.	Dąb Wolności	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) w wieku około 180 lat, obwodzie pnia 314 cm, wysokości ok 30 m	Działka o nr ewidencyjnym 58 (obręb 37 arkusz 2) położona na terenie Parku Miejskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego	Uchwała nr XIX/118/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 28 września 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
3.	Kasztany nad Kamienną	skupisko drzew gatunku kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>), 10 sztuk	Teren pasa drogowego ulicy Aleja 3-go Maja	Uchwała Nr XXVI/98/2012 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyski
4.	Maria	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) w wieku około 180 lat, obwodzie pnia 392 cm; wysokości 14 m	Teren zespołu pałacowego w Częstocicach przy ul. Świętokrzyskiej 37	Uchwała Nr XXXII/431/2008 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dn. 22.12.2008 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
5.	-	Głaz narzutowy o wysokości 1,65 m, szerokości 1,15 m, grubości 1,00 m	Teren przy III Liceum Ogólnokształcącym im. W. Broniewskiego przy ul. Sienkiewicza 67	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 205/2001 z dn. 29.05.2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
6.	-	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) w wieku ok. 300 lat, o pierśnicy 137 cm; wysokości 25 m	Wzgórze parkowe, dawny cmentarz żydowski Kirkut	Zarządzenie Nr 3/89 Wojewody Kieleckiego z dn. 26.01.1989 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody

źródło: Baza Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl>

Uchwałą Nr XXXII/42/2020 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 3 czerwca 2020 r. zniesioną formę ochrony przyrody z pomnika przyrody - lipy drobnolistnej „Maria” ze względu na utratę wartości przyrodniczych, ze względu na które ustanowiono pomnik przyrody.

3.4.3 LASY I TERENY ZIELENI

Istotną funkcję w ochronie bioróżnorodności pełnią lasy, będące siedliskiem życia największej liczby gatunków roślin i zwierząt. Lasy pełnią szereg ważnych funkcji ekologicznych - są regulatorami stosunków wodnych w regionie, rezerwuarem cennych gatunków, pełnią rolę filtracyjną i chronią przed erozją. Z punktu widzenia użyteczności dla człowieka las pełni funkcje produkcyjne (dostarcza cennego surowca drzewnego) i społeczne. Na terenie gminy lasy zajmują powierzchnię 546,82 ha (GUS, 2019). Wszystkie lasy w granicach gminy (29 ha) mają status lasów ochronnych, a ich powierzchnia stanowi 10,2% całkowitej powierzchni gminy.

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się na terenie Nadleśnictwa Ostrowiec Świętokrzyski. Lesistość analizowanej gminy jest mała i wynosi tylko 11,8%. Dla porównania średnia lesistość powiatu ostrowieckiego jest równa 30,7%, lesistość województwa świętokrzyskiego wynosi 27,5%, a lesistość kraju to 29,6% (GUS, 2019).

Rozkład zalesienia nie jest równomierny. Przeważająca część lasów występuje w północnej i północno-wschodniej części miasta, co jest związane z występowaniem słabych jakościowo gleb. Największe kompleksy leśne łączą się z lasami Puszczy Hłżeckiej w rejonie:

- Lasu Rzeczki, Kolonii Robotniczej (Lasu Bieliny) i Kuźni,
- Gutwinu, w rejonie ul. Bałtowskiej przechodząc w stronę Strugi Denkowskiej,
- Kątów Denkowskich.

W drzewostanie panuje sosna (95%). Kolejnymi pod względem liczebności gatunkami jest brzoza (3,2%) i olsza (1,6%). Przeważającym typem siedliska jest bór mieszany z domieszką brzozy. Znaczący udział posiada bór mieszany świeży z domieszką dębu, grabu i lipy. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują młodniki i drągowiny sosnowe.

W południowej części miasta, na lessowych glebach w kierunku Bodzechowa zachowały się resztki lasu lipowo-grabowego (grąd wysoki) z rzadkimi i chronionymi gatunkami. Na lessowych stokach w południowej części miasta spotkać można liczne stanowiska roślin stepowych i kserotermicznych.

Na terenie Gminy dominują lasy prywatne, stanowiące ok. 81% powierzchni wszystkich lasów. Lasami publicznymi w większości zarządza Skarb Państwa za pośrednictwem Lasów Państwowych, natomiast niecałe 30% lasów publicznych stanowi własność Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Zwiększenie powierzchni lasów w latach 2018-2019 o 1,66 ha nastąpiło w ramach lasów publicznych Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych.

Tabela 19. Powierzchnia lasów na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski według form własności w latach 2016-2019

LASY OGÓŁEM [ha]		LASY PUBLICZNE [ha]						LASY PRYWATNE [ha]	
		OGÓŁEM [ha]		SKARBU PAŃSTWA [ha]		GMINNE [ha]			
2016-2017	2018-2019	2016-2017	2018-2019	2016-2017	2018-2019	2016-2017	2018-2019	2016-2017	2018-2019
545,16	546,82	100,67	102,33	71,67	73,33	29,00	29,00	444,49	444,49

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

Zgodnie z art. 5 pkt 21 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396) tereny zieleni to tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, według danych Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2016-2019 r., były 4 parki spacerowo-wypoczynkowych. Liczba zieleńców wzrosła w 2019 r. z 23 do 25, co przełożyło się na wzrost ich powierzchni z 41,98 ha do 42,78 ha. Zwiększeniu uległa również powierzchnia zieleni ulicznej, natomiast spadła powierzchnia terenów zieleni osiedlowej.

Krótkie podsumowanie rodzajów terenów zieleni znajdujących się na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski zawiera poniższa tabela.

Tabela 20. Tereny zieleni w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2016-2019 r.

ROK	PARKI SPACEROWO-WYPOCZYNKOWE		ZIELEŃCE		ZIELEŃ ULICZNA	TERENY ZIELENI OSIEDLWEJ	CMENTARZE	
	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[ha]	[ha]	[szt.]	[ha]
2016	4	30,20	23	33,80	41,98	78,76	3	21,80
2017						75,95		
2018			25	34,55	42,78	75,95		
2019								

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

3.5 OCHRONA PRZED HAŁASEM

Największe zagrożenie ze względu na rozległy obszar poddany oddziaływaniu, a także liczbę osób narażonych, stanowi obecnie hałas komunikacyjny, a w tym - hałas drogowy. Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski do głównych źródeł hałasu komunikacyjnego należą:

- DK nr 9 o długości 5,857 km na terenie gminy,
- drogi wojewódzkie o łącznej długości 9,248 km na terenie gminy,
- drogi powiatowe oraz gminne.

Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach niebędących drogami kolejowymi, w tym po torach tramwajowych. Jest to hałas typu liniowego. Stały wzrost ilości pojazdów oraz natężenia ruchu komunikacyjnego spowodował, że zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest dużo większe niż hałasem przemysłowym.

Monitoring hałasu ma na celu dostarczenie informacji niezbędnych dla potrzeb ochrony przed hałasem. Zadanie to realizowane jest poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem, a także rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące ich oddziaływanie, np. ekrany akustyczne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonują obowiązkowo:

- starostowie - dla aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- zarządcy dróg, linii kolejowych, lotnisk, jeśli eksploatacja drogi, linii kolejowej lub lotniska może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny stanu akustycznego środowiska na obszarach nieobjętych obowiązkiem opracowania map akustycznych, tj. na terenie miast o liczbie mieszkańców poniżej 100 tysięcy oraz na terenach położonych przy drogach o natężeniu ruchu poniżej 8 200 pojazdów na dobę.

W badanym okresie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach nie przeprowadzał pomiarów natężenia hałasu na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Również Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Oddział w Kielcach nie wykonywała w tym czasie pomiarów hałasu komunikacyjnego.

Swoistą informację o stanie klimatu akustycznego stanowi generalny Pomiar Ruchu. Wykonywany jest on na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad na istniejącej sieci dróg krajowych

i wojewódzkich, z wyjątkiem tych odcinków dróg, które znajdują się w miastach na prawach powiatu i w związku z tym nie są administrowane przez GDDKiA. Najnowszy Generalny Pomiar Ruchu wykonany przez, został wykonany w roku 2015 i jego wyniki przedstawiono w Raporcie z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski za lata 2016-2017. Kolejną edycję GPR zaplanowano na rok 2020.

Przez teren Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przebiegały 4 odcinki kontrolne:

- OSTROWIEC ŚW./PRZEJŚCIE A -ul. Zagłoby/,
- OSTROWIEC ŚW./PRZEJŚCIE B -ul. 3 Maja/,
- OSTROWIEC ŚW./PRZEJŚCIE C -ul. Sandomierska/,
- OSTROWIEC ŚW. -OPATÓW.

Na analizowanych odcinkach łącznie obciążenie pojazdami silnikowymi wynosiło 52 807 poj./dobę. Największe obciążenie ruchem odnotowano na odcinku DK nr 9 OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI/PRZEJŚCIE B -ul. 3 Maja, które wynosiło 23 159 poj./dobę. Wynik ten jest dość wysoki, gdyż średnia dla dróg krajowych wynosi 11 178 poj./dobę. Dla porównania średnia dróg wojewódzkich to 3 520 poj./dobę.

Odcinki DK nr 9 zostały także ujęte w opracowaniu III edycji map akustycznych dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, udostępnionym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Największa liczba ludności narażona jest na przekroczenia rzędu do 5 dB.

Tabela 21. Stan akustyczny środowiska dla obszarów, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźnika L_{DWN} dla analizowanych obszarów wokół drogi krajowej nr 9 w województwie świętokrzyskim

NUMER DROGI KRAJOWEJ	NIEDOBRY		ZŁY		BARDZO ZŁY
	do 5 dB	>5 - 10 dB	>10 - 15 dB	>15 - 20 dB	pow. 20 dB
Powierzchnia obszarów zagrożona w danym zakresie [km ²]					
DK 9	0,887	0,469	0,102	0,004	0,000
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [tys.]					
DK 9	0,546	0,264	0,032	0,000	0,000
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [tys.]					
DK 9	1,596	0,777	0,091	0,000	0,000

źródło: Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie, Województwo Świętokrzyskie, Kielce maj 2018

Oprócz hałasu komunikacyjnego wyróżnia się także hałas przemysłowy. Na terenie Gminy w 2019 r. Starosta Ostrowiecki wydał dwie decyzje określające dopuszczalny poziom hałasu:

- TABEX-OZMO Sp. z o.o., ul. Sandomierska 112, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski - decyzja znak: GRN.III.6241.2.3.2019 z dnia 06.06.2019 r.,
- Zakład Produkcji Artykułów Spożywczych „MISTER” Karol Binkowski, Ryszard Binkowski Spółka Jawna, Jeziorko 99 C, 26-006 Nowa Słupia znak: RŚG.III.6241.1.12.2019 z dnia 18.12.2019 r.

Oznacza to, iż powyższe przedsiębiorstwa są zobligowane do wykonywania regularnych pomiarów hałasu w środowisku oraz do dotrzymywania ustalonego poziomu emitowanego hałasu poza granicami zakładów, tak by nie naruszać standardów akustycznych na obszarach chronionych akustycznie – mogą to być np. tereny zabudowy mieszkaniowej, szpitale w miastach, tereny zabudowy związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży itd.

W tabeli poniżej zestawiono zrealizowane przedsięwzięcia związane bezpośrednio lub pośrednio z ochroną przed hałasem w latach 2018-2019 na obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Tabela 22. Przedsięwzięcia związane z ochroną przed hałasem z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Remont DK nr 9 w m. Ostrowiec Św. (skrzyżowanie ulic: Sandomierskiej, Opatowskiej, Zygmuntówki)	Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad Oddział w Kielcach	740 379,80	-	budżet państwa
2.	Remont DK nr 9 na odcinku od km 70+980 do 71+949, ul. Opatowska w Ostrowcu Świętokrzyskim		943 361,23	-	
3.	Rozbudowa DW 754 od km 1+912 do km 29+269 ¹⁾	Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach	108 125 743,0		RPO Województwa Świętokrzyskiego, środki województwa
4.	Konserwacja pasów drogowych dróg gminnych - uzupełnienie ubytków i wyrównanie nawierzchni dróg gruntowych, cząstkowe remonty chodników.	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	-	415 000,0	środki własne
5.	Bieżące utrzymanie dróg powiatowych - naprawy chodników i ścieżek rowerowych		-	60 000,0	
6.	Konserwacja nawierzchni bitumicznych pasów drogowych ulic będących w zarządzie gminy		-	500 000,0	
7.	Konserwacja nawierzchni bitumicznych pasów drogowych ulic powiatowych		-	142 900,0	
8.	Remont ul. M. Kopernika na odcinku 260 mb		-	180 816,94	
9.	Remont ul. Bursztynowej na odcinku ok. 90mb		-	32 465,85	
10.	Remont ul. Kwiatowej na długości 190mb		-	135 000,0	
11.	Budowa drogi gminnej klasy Z (ul. Krzemienna) na przedłużeniu ul. Rzeczeki od ul. Siennieńskiej do skrzyżowania ul. Bałtowskiej z ul. J. Samsonowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim – budowa drogi gminnej klasy Z na przedłużeniu ul. Rzeczeki na odcinku od ul. Siennieńskiej do ul. Milewskiego		-	5 536 890,8	

¹⁾ zadanie realizowane w latach 2017-2019, koszty realizacji dotyczą całego zadania

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

3.6 OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM NIEJONIZUJĄCYM

Na pojęcie pola elektromagnetycznego, zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, składają się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz, które tworzą zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian do 2018 r. dokonywał Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Od 2019 r. jest to zadanie realizowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz, w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego. Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

W latach 2018-2019, podobnie jak w latach ubiegłych, prowadzono pomiary PEM w 5. punktach kontrolnych, które przedstawiono w tabeli 23. W omawianych latach nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów PEM na terenie gminy - przekroczenie poziomu dopuszczalnego występuje powyżej 7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz. Poziom pól elektromagnetycznych na terenie gminy, jak i w całym kraju, utrzymuje się na niskim poziomie i stanowi zaledwie ułamek wartości dopuszczalnej.

Tabela 23. Pomiary natężenia pól elektromagnetycznych na terenie Gminy w latach 2016-2019

LP.	PUNKT KONTROLNY	NATĘŻENIE SKŁADOWEJ ELEKTRYCZNEJ POLA W [V/m]			
		2016	2017	2018	2019
1.	Ostrowiec Świętokrzyski, Os. Słoneczne 34	0,15*	-	-	0,11
2.	Ostrowiec Świętokrzyski, Os. Stawki 49	0,15*	-	-	0,11
3.	Ostrowiec Świętokrzyski, Koszary, SP12	0,15*	-	-	<0,1*
4.	Ostrowiec Świętokrzyski, Rzeczki 18, SP10	0,15*	-	-	<0,1*
5.	Ostrowiec Świętokrzyski, Os. Hutnicze	0,15*	-	-	<0,1*
6.	Ostrowiec Świętokrzyski, Ludwików, ul. Śliska 16	-	0,05*	-	-
7.	Ostrowiec Świętokrzyski, Denków, Rynek Denkowski,	-	0,05*	-	-
8.	Ostrowiec Świętokrzyski, Henryków, ul. Grabowiecka	-	0,20	-	-
9.	Ostrowiec Świętokrzyski, Kolonia Robotnicza, ul. Kolonia Robotnicza	-	0,28	-	-
10.	Ostrowiec Świętokrzyski, Park Miejski, Al. 3-go Maja	-	0,05*	-	-
11.	Ostrowiec Świętokrzyski, Gutwin	-	-	<0,1*	-

LP.	PUNKT KONTROLNY	NATEŻENIE SKŁADOWEJ ELEKTRYCZNEJ POŁA W [V/m]			
		2016	2017	2018	2019
12.	Ostrowiec Świętokrzyski, Park Częstocice	-	-	<0,1*	-
13.	Ostrowiec Świętokrzyski, Os. Żłota Jesień	-	-	<0,1*	-
14.	Ostrowiec Świętokrzyski, Os. Rosochy	-	-	<0,1*	-
15.	Ostrowiec Świętokrzyski, Os. Sienkiewiczowskie	-	-	<0,1*	-

*wartości poniżej progu oznaczalności sondy

źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach; Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim w latach 2016, 2017 i 2018; Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Wyniki pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych za rok 2019

W latach 2018-2019 nie realizowano zadań z ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie Gminy.

3.7 OCHRONA GLEB I ZASOBÓW MINERALNYCH

Program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) - Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2015 i na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski nie zlokalizowano żadnego punktu badawczego⁸.

Również Starostwa Ostrowiecki nie prowadził w analizowanym czasie okresowych badań jakości gleby i ziemi.

Zgodnie z informacją otrzymaną od Regionalnej Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach w latach 2018-2019 do Dyrekcji nie wpłynęły żadne informacje o stwierdzeniu przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Na obszarze Gminy znajdują się dwa złoża surowców: Stara Dębowa Wola (wapień) oraz Dębowa Wola. (piaski i żwiry). Złoże Stara Dębowa Wola jest złożem eksploatowanym, natomiast złoże Dębowa Wola posiada szczegółowo rozpoznane zasoby, lecz nie prowadzi się jego eksploatacji.

Dla złoża Stara Dębowa Wola Marszałek Województwa Świętokrzyskiego utworzył obszar górnicy Stara Dębowa Wola II decyzją z dnia 04.06.2013 r., znak: Z1: OWŚ.V.7422.15.2013 z późn. zm. Obszar ten ma powierzchnię 56 886 m². Koncesję nr OWŚ.V.7422.15.2013 na eksploatację złoża posiada P. Marcin Glibowski - MAKO Mining Minerals.⁹

⁸ http://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&w=26; dostęp dnia 17.09.2020 r.

⁹ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>; dostęp dnia 17.09.2020 r.

Charakterystykę złóż w latach 2016-2019 przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 24. Złóża kopalin na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2016-2019

NAZWA ZŁOŻA	ROK	SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA	ZASOBY		WYDOBYCIE
			GEOLOGICZNE BILANSOWE	PRZEMYSŁOWE	
Skały osadowe [tys. m ³]					
Stara Dębowa Wola	2016	E	2737	2737	53
	2017	E	2677	2677	60
	2018	E	2 602	2 602	75
	2019	E	2573	2573	29
Piaski i żwiry [mln t]					
Dębowa Wola	2016-2019	R	147	-	-

Objaśnienia:

E – złożo eksploatowane

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B9C1, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A+B)

źródło: Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2016, 31 XII 2017, 31 XII 2018 i 31 XII 2019

W okresie sprawozdawczym nie realizowano zadań z obszaru ochrony gleb i zasobów mineralnych.

3.8 GOSPODARKA ODPADAMI

Do 5 września 2019 r., zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla województwa świętokrzyskiego* na lata 2016-2022, w województwie świętokrzyskim wydzielono 6 regionów gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Ostrowiec Świętokrzyski wchodzi w skład regionu nr 2. Natomiast z dniem 6 września 2019 r. zniesiono regionalizację w gospodarowaniu niektórymi rodzajami odpadów, przekształcono regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w instalacje komunalne (IK) i zastąpiono uchwały wykonawcze do wojewódzkich planów gospodarki odpadami (WPGO) przez listy prowadzone przez marszałków województw w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski nie funkcjonowała ani RIPOK ani instalacja komunalna.

W dzielnicy Gutwin znajduje się nieczynne od 1989 r. składowisko odpadów komunalnych, które zostało zrehabilitowane w latach 1999-2001. Zgodnie z ustawą o odpadach, składowisko odpadów należy monitorować przez okres 30 lat po zakończeniu jego eksploatacji. Badania monitoringowe w rejonie wysypiska są systematycznie prowadzone od 1992 r. i obejmują badania wód podziemnych, badania emisji i składu gazu składowiskowego oraz pomiary osiadania składowiska. Corocznie raporty z prowadzonego monitoringu przekazuje się Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach. Ze względu na znaczne oddalenie od wód powierzchniowych nie wykonuje się ich pomiarów.

W ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski funkcjonował Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który mieścił się przy ul. Antoniego Hedy ps. „Szary” 13A. Punkt prowadziła firma REMONDIS Sp. z o.o., Oddział w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie zebranych odpadów komunalnych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski. Ze względu na przesunięte terminy sprawozdawcze za rok 2019, zarówno dla

podmiotów odbierających odpady komunalne jak i prowadzących PSZOK, roczne sprawozdanie Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi może zostać złożone do 31 października 2020 r. Z tego też względu na dzień sporządzania Raportu brak jest pełnym danych dotyczących ilości opadów odebranych z terenu Gminy.

Szczegółowe informacje na temat systemu odpadów komunalnych zawarte są w opracowywanych corocznie analizach stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski dostępnych na Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Ostrowiec Świętokrzyski.

Tabela 25. Zestawienie ilości odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2017-2018

ROK	MASA OGÓŁEM [Mg]	W TYM NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE [Mg]	W TYM NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁE [Mg]	W TYM PSZOK [Mg]	W TYM SKUPY SUROWCÓW WTÓRNYCH [Mg]
2017	20 757,80	14 416,80	4 924,50	1 416,50	-
2018	27 361,90	17 734,80	5 136,80	1 659,50	5 830,80

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski za rok 2018

W roku 2018 oraz w latach wcześniejszych, Gmina osiągała wymagane ustawowo poziomy:

- recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła (wymagany 30%, osiągnięty 51,15%),
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (wymagany 50%, osiągnięty 98,37%),
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (wymagany nie więcej niż 40%, osiągnięty 12,99%).

Azbest znajduje się w wykazie substancji niebezpiecznych sporządzonym przez Ministra Zdrowia jako substancja o udokumentowanym działaniu rakotwórczym stanowiącym poważne zagrożenie zdrowia przy długotrwałym oddziaływaniu na drogi oddechowe. Od 28 września 1998 r. w Polsce obowiązuje całkowity zakaz produkowania wyrobów zawierających azbest. Wykorzystywanie wyrobów zawierających azbest dopuszcza się w użytkowanych urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 r.

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski posiada opracowany i uchwalony „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2008-2032”. Na potrzeby jego wykonania zinventaryzowano wyroby azbestowe na terenie gminy oraz określono zasady udzielania pomocy finansowej właścicielom nieruchomości.

Gmina w okresie sprawozdawczym prowadziła aktywne działania i udzielała dotacji w celu usunięcia wyrobów azbestowych. W 2018 r. zostało udzielonych 70 dotacji, co pozwoliło na unieszkodliwienie 12 444,5 m² wyrobów azbestowych (ok. 141,591 Mg), a w roku kolejnym przy 65 dotacjach unieszkodliwiono 9752,55 m² tychże wyrobów (ok. 110,96 Mg).

Na obszarze Gminy Ostrowiec Świętokrzyski wyroby zawierające azbest występują przede wszystkim w obiektach budowlanych mieszkalnych i gospodarczych, głównie w postaci różnego rodzaju płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w latach ubiegłych do wykonania pokryć dachowych oraz elewacji budynków: W01 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie i W02 - płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa.

W latach 2018-2019 realizowano następujące zadania związane z gospodarką odpadami:

Tabela 26. Przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Dotacje pokrywające koszty związane z demontażem, załadunkiem, transportem i unieszkodliwianiem wyrobów azbestowych (2018 r. - 70 dotacji; 2019 r. - 65 dotacji)	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	38 644,80	31 241,52	środki własne
2.	System gospodarki odpadami komunalnymi		6 037 322,61	6 234 007,73	
3.	Obsługa systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym edukacja ekologiczna		486 572,80	470 747,16	
4.	Badania monitoringowe w rejonie nieczynnego składowiska odpadów komunalnych „Gutwin”		2 241,00	492,00	

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

3.9 ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Szczególnym rodzajem zagrożeń występujących w środowisku są tzw. „nadzwyczajne zagrożenia” charakteryzujące się nagłym przebiegiem. Do zagrożeń takich zaliczyć należy albo klęski o charakterze naturalnym, takie jak: powódzie, huragany, trzęsienia ziemi, albo katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi, jak: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami. Najważniejsza w przeciwdziałaniu powstania zagrożeń jest prewencja, czyli ograniczenie do minimum prawdopodobieństwa wystąpienia katastrofy lub awarii.

W latach 2018-2019 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach przeprowadził łącznie 19 kontroli zakładów korzystających ze środowiska - tj. o 11 mniej aniżeli w latach 2016-2017. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami wystosowano do podmiotów kontrolowanych 8 zarządzeń pokontrolnych. Ponadto wystosowano 1 wniosek do Komendy Wojewódzkiej policji w Kielcach, 1 wniosek do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz 3 wnioski do Starosty Ostrowieckiego o podjęcie działań, które wykaczały poza kompetencje WIOŚ.

Na terenie gminy funkcjonuje jeden zakład zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii: Air Products Sp. z o. o, Zakład w Ostrowcu Świętokrzyskim zlokalizowany przy ul. Samsonowicza 2.

WIOŚ w analizowanych latach nie odnotował wystąpienia poważnej awarii ani zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W latach 2018-2019 nie realizowano zadań w przedmiotowym obszarze interwencji.

3.10 EDUKACJA EKOLOGICZNA

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski w sposób ciągły prowadzi działania mające na celu edukację ekologiczną mieszkańców gminy w czterech blokach tematycznych, tj. ochrona atmosfery, ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi oraz ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów.

Głównym celem podejmowanych działań jest podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego oraz kształcenie i wychowanie dzieci i młodzieży w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego. Działania są prowadzone wielopłaszczyznowo, przy wykorzystaniu różnych metod edukacyjnych oraz kanałów informacyjnych.

Główne działania edukacyjne w latach 2018-2019:

1. Konkursy ekologiczne skierowane do przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych, młodzieży, placówek oświatowych – m.in. konkursy na wykonanie „dzieła sztuki” i „przedmiotu użytkowego” z odzyskanych surowców, konkurs na przygotowanie amatorskiego filmu na temat zasad segregacji odpadów w Ostrowcu Świętokrzyskim, konkurs „Zielone podwórka” na zaaranżowanie zieleni wokół placówek oświatowych z włączeniem elementów hortiterapii.
2. Pikniki i happeningi ekologiczne – organizowane na terenie naszego miasta przy udziale placówek oświatowych oraz spółek i jednostek gminnych. W trakcie imprez plenerowych, w których biorą udział całe rodziny, organizowane są stoiska edukacyjne, gry i zabawy edukacyjne dla dzieci, konkursy ekologiczne, wymiana zużytych baterii na rośliny, zbiórka makulatury, itp.
3. Warsztaty edukacyjne dla dzieci uczących się w ostrowieckich szkołach podstawowych - prowadzone w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o. o. W ramach zajęć uczestnicy mogą zobaczyć, jak funkcjonuje składowisko odpadów. Dzieci uświadamiają sobie jaką drogę pokonują odpady i jak ogromną masę śmieci wytwarzamy każdego dnia.
4. Materiały edukacyjne – w 2018 r. zostało wydanych 2000 egzemplarzy książeczek dla dzieci dotyczących segregacji odpadów w Ostrowcu Świętokrzyskim, pn. „Zajac – niezwykły artysta z Ostrowca Świętokrzyskiego”. W 2019 r. opracowano grę edukacyjną „Graj fair play – segregować śmieci chciej”, która w liczbie 450 szt. trafiła do ostrowieckich placówek oświatowych oraz świetlic środowiskowych. Zostały przygotowane również plansze edukacyjne i naklejki na schody o prawidłowej segregacji odpadów, przekazane do szkół podstawowych i przedszkoli.
5. Edukacyjne spoty o tematyce ekologicznej w lokalnym radiu oraz artykuły prasowe – w 2019 r. przygotowano trzy spoty edukacyjne o sposobach zapobiegania powstawaniu odpadów oraz prawidłowej segregacji odpadów. Spoty były emitowane w Radiu Ostrowiec w okresie od października do listopada 2019 r. W ramach kampanii przeprowadzono również liczne konkursy ekologiczne z nagrodami. Kampania radiowa była kierowana do dorosłych mieszkańców naszego miasta oraz młodzieży. Ponadto na łamach lokalnych gazet ukazywały się artykuły edukacyjne o tematyce ekologicznej.
6. Spektakle teatralne o tematyce ekologicznej - wystawione dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta przez profesjonalną grupę teatralną KULTURESKA z Krakowa. Przedstawienia były formą edukacji ekologicznej dla dzieci w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności właściwego postępowania z odpadami.

W tabeli poniżej zamieszczono informację o zrealizowanych przedsięwzięciach z zakresu edukacji ekologicznej mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.

Tabela 27. Przedsięwzięcia związane z edukacją ekologiczną na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	PODMIOT REALIZUJĄCY ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2018	2019	
1.	Zajęcia edukacyjne własne z zakresu szerokiej rozumianej ekologii dla dzieci i młodzieży	Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski	w ramach środków własnych		środki własne
2.	II Hubertus Ostrowiecki – masowy event edukacyjny dla mieszkańców gminy		2 900,00	-	
3.	III Hubertus Ostrowiecki – masowy event edukacyjny dla mieszkańców gminy		-	12 740,00	
4.	Kampania edukacyjna „Ostrowiec Świętokrzyski – Miasto z Klimatem” – edukacja ekologiczna z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi oraz ochrony powietrza – edycja 2018	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	62 734,00	-	środki własne, dotacja z WFOŚiGW w Kielcach
5.	Konkurs „Zielone podwórka”		24 800,00	25 000,00	środki własne
6.	„Czyste powietrze” kampania edukacyjno – informacyjna w Ostrowcu Świętokrzyskim. Kompleksowe przygotowanie stoiska edukacyjno-informacyjnego w zakresie ochrony powietrza		-	9 207,25	
7.	„EKO OSTROWIEC” Kampania edukacyjno – informacyjna dotycząca zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z odpadami – edycja 2019		-	43 841,78	
8.	Kampania „Dzik jest dziki”			2 999,98	

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez jednostki realizujące zadania

4 WNIOSKI I ZALECENIA DOTYCZĄCE AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Program ochrony środowiska jest narzędziem służącym do prowadzenia polityki ochrony środowiska na poziomie jednostek samorządowych. Dokument stanowi przeniesienie istotnych zagadnień określonych w polityce ochrony środowiska państwa na niższe poziomy administracji, z jednoczesnym uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach jest dążenie do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz efektywnego zarządzania środowiskiem.

Niniejszy raport przedstawia analizę stanu środowiska na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz stopień realizacji zadań zawartych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r.*

Podstawą opracowania Raportu weryfikującego wykonanie zadań z gminnego programu ochrony środowiska były ankiety sporządzone i rozesłane do podmiotów zobowiązanych do realizacji poszczególnych zadań. Ponadto wykorzystano informacje uzyskane od instytucji posiadających bazy danych, m.in. GUS WIOŚ w Kielcach i GIOŚ.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, ochrony przeciwpowodziowej oraz gospodarowania wodami zostały zrealizowane przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., Powiat Ostrowiecki oraz Nadzór Wodny w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W okresie sprawozdawczym względem roku 2017 zwiększyła się długość sieci wodociągowej rozdzielczej o 5,77 km, a kanalizacyjnej bytowo-gospodarczej o 8,76 km. Rozbudowa sieci jest wynikiem zrealizowanych zadań inwestycyjnych w tym zakresie. Zadania realizowane były także w zakresie utrzymania wałów przeciwpowodziowych.

W zakresie ochrony powietrza i poprawy jego jakości na terenie gminy można mówić o realizacji wielu zadań inwestycyjnych, zmierzających do stopniowej poprawy jakości powietrza na terenie gminy oraz ograniczanie niskiej emisji m.in. poprzez kompleksową termomodernizację budynków przez spółdzielnie mieszkaniowe, dofinansowanie do wymiany systemów ogrzewania czy prowadzone na szeroką skalę przebudowy i remonty dróg. Duża część zadań, takich jak: poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Gminy, modernizacja sieci ciepłowniczej, budowy i przebudowy dróg, czy też montaż instalacji fotowoltaicznej przy PP nr 7 zostały uwzględnione w „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” jako zadania mające na celu polepszenie stanu jakości powietrza na terenie miasta. Wiele realizowanych przez gminę zadań z pewnością przyczyni się do poprawy klimatu lokalnego. W przyszłych latach zaleca się kontynuację przyjętego kierunku działań w tym obszarze interwencji, głównie poprzez wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe – ograniczenie niskiej emisji, co jest zbieżne z obecnie obowiązującymi celami POP dla województwa świętokrzyskiego.

W zakresie ochrony przyrody realizacja zadań polegała w głównej mierze na utrzymaniu i poprawie stanu zieleni miejskiej. W dalszym ciągu duże nakłady przeznaczono na realizację prac polegających na utrzymaniu i konserwacji terenu Parku Miejskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, co jest kontynuacją działań z lat ubiegłych. Oprócz zadań wymienionych w niniejszym opracowaniu prowadzone były inne, wpisujące się w codzienną pracę podmiotów dbających o tereny zieleni oraz tereny leśne na terenie gminy; nie sposób jednak wymienić ich wszystkich.

Zadania zrealizowane w ramach ograniczenia uciążliwości hałasu i poprawy jakości systemu komunikacyjnego obejmowały głównie inwestycje drogowe, realizowane przez Gminę, Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach oraz Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach. Ze względu na rozbudowaną sieć drogową na terenie gminy oraz dość duże natężenie ruchu, nadal zaleca się w miarę możliwości objęcie wybranych odcinków dróg wojewódzkich i/lub powiatowych ponownym monitoringiem w zakresie emisji hałasu i natężenia ruchu, wprowadzanie rozwiązań doraźnych rozładujących ruch samochodowy w obszarach szczególnie narażonych na hałas oraz rozwiązań długoterminowych – planistycznych.

W latach 2018-2019 w zakresie ochrony przed promieniowaniem niejonizującym na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski nie realizowano zadań bezpośrednio lub pośrednio związanych z tym obszarem interwencji. Niemniej w okresie sprawozdawczym na terenie Gminy prowadzony był monitoring PEM i nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu.

Również w obszarze ochrony gleb i zasobów mineralnych nie realizowano żadnych zadań bezpośrednich, natomiast pośrednio można uwzględnić tu prowadzenie badań monitoringowych na nieczynnym składowisku odpadów komunalnych „Gutwin”. Zgodnie z otrzymanymi informacjami na terenie miasta nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Na terenie Gminy prowadzona jest stale eksploatacja złoża wapieni Stara Dębowa Wola.

Podjęte w latach 2018-2019 zadania w obszarze gospodarki odpadami obejmowały przede wszystkim prowadzenie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, monitoring lokalny w rejonie nieczynnego składowiska odpadów komunalnych „Gutwin”, odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych, działania edukacyjne, usuwanie wyrobów zawierających azbest. W latach kolejnych należy dążyć do zmniejszania ilości powstających odpadów poprzez stałą edukację ekologiczną mieszkańców gminy, która powinna przełożyć się również na zwiększenie ilości odpadów gromadzonych selektywnie. Dużym zadaniem do zrealizowania jest ciągle konieczność usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy, co powinno być realizowane poprzez edukację mieszkańców i dofinansowania do wymiany pokryć dachowych.

W grupie zadań związanych z przeciwdziałaniem można wymienić kontrole podmiotów korzystających ze środowiska, przeprowadzone przez WIOŚ w Kielcach.

Zadania z obszaru edukacji ekologicznej, a w tym m.in. z zakresu gospodarki odpadami, ochrony przyrody i powietrza, były prowadzone na szeroką skalę, głównie w placówkach oświatowych, w ramach zadań własnych – nie sposób ich wszystkich wymienić. Ponadto, obejmowały one akcje i konkursy proekologiczne, takie jak „Ostrowiec Świętokrzyski – Miasto z Klimatem”, czy „EKO OSTROWIEC”.

Podjęte w okresie sprawozdawczym działania finansowane były głównie z budżetu gminy oraz przy udziale środków zewnętrznych - np. dotacji z WFOŚiGW lub budżetu państwa.

Należy pamiętać, że spora część zadań realizowanych na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski wynika wprost z kompetencji tej jednostki, w związku z czym z założenia mają być one realizowane w systemie ciągłym przez cały okres, a nie tylko w okresie sprawozdawczym. Tylko część zadań o charakterze inwestycyjnym miała wyznaczone konkretne terminy realizacyjne.

Ponadto podstawą monitoringu realizacji Programu ochrony środowiska jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach i miernikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury technicznej. Są to wskaźniki związane z poszczególnymi celami.

Niektóre z mierników są parametrami stanu środowiska w sytuacji, gdy cel programu odnosi się wprost do zasobu środowiskowego.

Poniżej w tabeli zamieszczono wykaz wskaźników realizacji zawartych w POŚ dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Poza głównymi wskaźnikami przy ocenie skuteczności realizacji programu brano pod uwagę również wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa. Wskaźniki te ze względu na ich opisowy charakter oraz trudności w definiowaniu ich wartości należy traktować jako fakultatywne.

Analizę trendów zmian zobrazowano poprzez strzałki, co jest kontumacją przyjętego sposobu oceny przedstawionego w poprzednim Raporcie z realizacji POŚ. Strzałki skierowane w górę pokazują pozytywną zmianę lub jej brak, wynikający z pożądanego stanu rzeczy. Strzałki zwrócone ku dołowi odzwierciedlają zmianę negatywną ze względów środowiskowych, która jednak nie zawsze jest negatywna pod względem społeczno-ekonomicznym. Strzałki skierowane w prawo obrazują stan zmienny lub brak widocznych zmian pozytywnych lub negatywnych.

Ochrona klimatu i jakości powietrza została zanalizowana m.in. poprzez poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej dla ochrony zdrowia. Trend zmian w zakresie ochrony zdrowia, w porównaniu z rokiem bazowym, którego opis przedstawiono w Programie ochrony środowiska, określa się jako neutralny z uwagi na przekroczenia PM10 oraz beno(a)pirenu, lecz brak przekroczeń stężeń dla ozonu - analogicznie jak w roku 2014. Pod kątem ochrony roślin w 2019 odnotowano przekroczenia dla ozonu, co jest trendem negatywnym. Pod względem liczby przyłączy do sieci gazowej odnotowano znaczny spadek, natomiast odsetek ludności korzystający z gazu utrzymywał się w 2018 r. na poziomie podobnym jak w roku bazowym. Za 2019 r. brak jest danych w GUS.

Wskaźniki i mierniki obrazują tylko nieliczne, wybrane aspekty, które wiążą się z ochroną klimatu i jakości powietrza, wobec tego realizując zadania uwzględnione w Programie ochrony środowiska należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zagrożenie hałasem jest niezmiernie trudno zanalizować, z uwagi na różnorodne źródła hałasu różniące się natężeniem i obszarem oddziaływania. Miernikiem użytym w analizie został wzrost długości ścieżek rowerowych (trend pozytywny), z uwagi na wagę komunikacji rowerowej przy zmniejszeniu natężenia ruchu samochodowego.

W latach 2014, 2018 i 2019 nie odnotowano przekroczeń w zakresie natężenie pól elektromagnetycznych – trend pozytywny.

Obszar interwencji dotyczący gospodarowania wodami został przedstawiony za pomocą miernika jakim jest zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku. Trend odnotowano jako negatywny, ponieważ obrazuje on zmniejszenie zasobów ilościowych i pod względem ochrony środowiska, jest to zjawisko niepożądane. Jednakże zwiększenie zużycia wody może wynikać z rozwoju gospodarczego, wobec tego pod względem społeczno-gospodarczym jest to aspekt pozytywny. Tabela 2 wskazuje na zużycie wody w podziale na gospodarstwa domowe oraz przemysł - w 2019 r. znacząco wzrosła ilość zużywanej wody właśnie na potrzeby działalności przemysłowej.

Gospodarka wodno-ściekowa, pod względem mierników jakimi są długość czynnej sieci wodociągowej i długość czynnej sieci kanalizacyjnej, wykazuje trend pozytywny i obrazuje aktywne i efektywne działania na rzecz rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Pod względem ochrony gleb wzięto pod uwagę występowanie obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia ze źródeł rolniczych - OSN nie zostały utworzone na terenie gminy

w analizowanych latach i roku bazowym. Na terenie gminy nie wykonywano badań jakości gleby i ziemi, ale nie stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi.

W obszarze interwencji jakim jest gospodarka odpadami, odnotowano spadek odsetka zameldowanych mieszkańców selektywnie zbierających odpady, przy jednoczesnym osiągnięciu przez Gminę wymaganego poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów frakcji PMTS. Odnacza to, że osoby deklarujące selektywny zbiór odpadów robią to prawidłowo i skrupulatnie, ale liczba osób wykazujących chęć segregacji zmniejsza się, co może być powodem ciągle zbyt małej świadomości ekologicznej wśród mieszkańców pod względem gospodarki odpadami.

Lesistość w gminie nieznacznie wzrosła - z 11% do 11,8%. W miarę możliwości zaleca się dalsze nasadzenia zieleni, co jednak może być kłopotliwe w gminie miejskiej. Liczba pomników przyrody i powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej wzrosła, co obrazuje pozytywny wzrost zasobów przyrodniczych.

Liczba poważnych awarii w analizowanych latach jest zerowa, co odnotowano jako zjawisko pozytywne.

Wydatki budżetu gminy z obszaru gospodarki komunalnej i ochrony środowiska zwiększyły się, jednak trend, nawet pozytywny, nie obrazuje ilości i jakości wykonanych inwestycji, a jedynie ich koszty, wobec tego trudno jednocześnie określić aspekt środowiskowy i społeczno-ekonomiczny.

Wszystkie użyte wskaźniki i mierniki zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 28. Wskaźniki stanu środowiska i presji na środowisko dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019

OBSZAR INTERWENCJI	WSKAŹNIK/MIERNIK	ŹRÓDŁO DANYCH	2014 (ROK BAZOWY)	POŚ 2016-2019		TREND ZMIAN
				2018	2019	
ochrona klimatu i jakości powietrza	poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej - kryteria dla ochrony zdrowia	WIOŚ w Kielcach	przekroczenia PM10, B(a)P	przekroczenia PM10, B(a)P	przekroczenia PM10, B(a)P	→
	poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej - kryteriów dla ochrony roślin	WIOŚ w Kielcach	brak przekroczeń	brak przekroczeń	przekroczenia dla ozonu	↓
	przyłącza sieci gazowej ogółem	GUS	7 426 szt.	5 195	5 275	↑
	odsetek ludności korzystającej z gazu	GUS	79,6%	79,2%	b.d.	→
zagrożenie hałasem	długość ścieżek rowerowych	GUS	33 km	43,3 km	44,3 km	↑
pola elektromagnetyczne	przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	WIOŚ w Kielcach	0	0	0	↑
gospodarowanie wodami	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	GUS	3 587,5 dam ³	3 985,25 dam ³	3 703,5 dam ³	↓
gospodarka wodno-ściekowa	długość czynnej sieci wodociągowej: – z przyłączami	Miejskie Wodociągi	328,29 km	347,84 km	352,36 km	↑

OBSZAR INTERWENCJI	WSKAŹNIK/MIERNIK	ŹRÓDŁO DANYCH	2014 (ROK BAZOWY)	POŚ 2016-2019		TREND ZMIAN
				2018	2019	
	– bez przyłączy	i Kanalizacja Sp. z o. o.	214,26 km	227,01 km	229,09 km	
	długość czynnej sieci kanalizacyjnej: – z przyłączami – bez przyłączy	Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o. o.	253,07 km 171,56 km	279,81 km 188,04 km	287,66 km 194,16 km	↑
	odsetek ludności korzystającej z wodociągu	GUS	98,7%	98,7%	b.d.	→
	odsetek ludności korzystającej z kanalizacji	GUS	89,4%	89,1%	b.d.	↓
gleby	obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia ze źródeł rolniczych (OSN)	WIOŚ w Kielcach	0 ha	0 ha	o ha	↑
gospodarka odpadami	odsetek zameldowanych mieszkańców zbierających odpady selektywnie	Analiza stanu gosp. odpadami	81,37%	80,27%	80,66%	↓
	osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów frakcji PMTS	Analiza stanu gosp. odpadami	22,55% (wymagany 14%)	51,15% (wymagany 30%)	b.d. (wymagany 40%)	↑
	osiągnięty poziom recyklingu, przyg. do ponownego użycia i odzysku (...) odpadów budowlano-rozbiórkowych	Analiza stanu gosp. odpadami	65,35% (wymagane 38%)	98,37% (wymagane 50%)	b.d. (wymagane 60%)	↑
	osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	Analiza stanu gosp. odpadami	39,11% (max. 50%)	9,92% (max. 40%)	b.d. (max. 40%)	↑
zasoby przyrodnicze	lesistość	GUS	11,0%	11,8%	11,8%	↑
	powierzchnia ogółem: – gruntów leśnych – lasów	GUS	513,50 ha 512,91 ha	547,44 ha 546,82 ha	547,44 ha 546,82 ha	↑
	liczba pomników przyrody	GUS	4	6	6	↑
	parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	GUS	135,15 ha	139,95 ha	140,7 ha	↑
zagrożenie poważnymi awariami	liczba poważnych awarii	WIOŚ w Kielcach	0	0	0	↑
wszystkie obszary interwencji	wydatki w dziale: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	GUS	16 850 656,64 zł	16 904 822,35 zł	21 124 548,41 zł	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z GUS, WIOŚ w Kielcach i Gminy Ostrowiec Świętokrzyski

Po przeanalizowaniu danych pozyskanych od różnych jednostek oraz danych statystycznych i monitoringowych, stwierdzono, że Gmina Ostrowiec Świętokrzyski prowadzi szereg działań inwestycyjnych, koordynacyjnych oraz informacyjno-edukacyjnych skutkujących realnymi efektami

ekologicznymi i sukcesywną poprawą stanu lokalnego środowiska przyrodniczego oraz zdrowia i życia mieszkańców gminy.

Aktualizacja Programu powinna być spójna z innymi dokumentami opracowanymi na poziomie wojewódzkim i powiatowym takimi, jak: strategię branżowe, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Zaleca się, aby cele i zadania przyjęte w następnej aktualizacji Programu były mierzalne, realne do osiągnięcia i łatwe do oceny. Z kolei przyjęte w Programie wskaźniki powinny odzwierciedlać zmiany zachodzące w środowisku w sposób miarodajny oraz być powszechnie dostępne w publikacjach urzędów statystycznych i organów zobowiązanych do udostępnienia informacji o środowisku. Zaleca się przeprowadzenie ponownej weryfikacji listy wskaźników i mierników realizacji poszczególnych celów i zadań.

Wśród zadań Programu Ochrony Środowiska, które wymagają stale zwiększającego się zaangażowania samorządu terytorialnego i innych jednostek lub kontynuacji w kolejnych latach, należy wymienić w szczególności:

- dalszą termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz sukcesywną wymianę kotłów węglowych na urządzenia wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki energii (gaz, olej, biomasę), a także wsparcie działań mających na celu pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych typu energia geotermalna, pompy ciepła itp.,
- poprawę stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez stały rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej oraz prowadzenie jakościowej i ilościowej inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, szczególnie na obszarach, na których rozwój sieci kanalizacyjnej jest niemożliwy,
- kontynuację edukacji ekologicznej, uwzględniającej sektory problemowe (tj. problem niskiej emisji czy gospodarka odpadami) opartej m.in. na systemie stosownych szkoleń, konkursów, warsztatów i imprez proekologicznych w powiecie,
- zwiększanie powierzchni terenów zieleni publicznej na terenie gminy oraz zwiększanie jej lesistości, np. poprzez wykorzystanie nieużytków, a także ich właściwe utrzymanie oraz inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej i lasów,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego.

SPIS TABEL

Tabela 1. Charakterystyka drogi krajowej i dróg wojewódzkich na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	10
Tabela 2. Charakterystyka sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w latach 2017-2019	12
Tabela 3. Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych w latach 2016-2019 w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski	13
Tabela 4. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	13
Tabela 5. Charakterystyka JCWP z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	18
Tabela 6. Klasyfikacja JCWP w 2018 r. na terenie gminy	20
Tabela 7. Zestawienie badań wód powierzchniowych wykonanych w II serii pomiarowej w 2019 r.	22
Tabela 8. Wykaz wałów przeciwpowodziowych na terenie Gminy	25
Tabela 9. Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	25
Tabela 10. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych położonych w granicach Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	26
Tabela 11. Monitoring JCWPd nr 102 na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2015-2019	27
Tabela 12. Przedsięwzięcia z zakresu ochrony wód oraz ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	28
Tabela 13. Wyniki klasyfikacji strefy świętokrzyskiej pod kątem ochrony zdrowia w latach 2018-2019	29
Tabela 14. Wyniki klasyfikacji strefy świętokrzyskiej pod kątem ochrony roślin w latach 2018-2019	29
Tabela 15. Długość sieci ciepłowniczej w latach 2016-2019	30
Tabela 16. Przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	31
Tabela 17. Przedsięwzięcia związane z utrzymaniem i kształtowaniem lasów, terenów zielonych oraz pośrednio z ochroną przyrody zrealizowane w latach 2018-2019 na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	34
Tabela 18. Pomniki przyrody w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski - zestawienie zbiorcze	36
Tabela 19. Powierzchnia lasów na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski według form własności w latach 2016-2019	37
Tabela 20. Tereny zielone w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2016-2019 r.	38
Tabela 21. Stan akustyczny środowiska dla obszarów, w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźnika L_{DWN} dla analizowanych obszarów wokół drogi krajowej nr 9 w województwie świętokrzyskim	39
Tabela 22. Przedsięwzięcia związane z ochroną przed hałasem z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	41
Tabela 23. Pomiar natężenia pól elektromagnetycznych na terenie Gminy w latach 2016-2019	42
Tabela 24. Złoża kopalin na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2016-2019	44
Tabela 25. Zestawienie ilości odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2017-2018	45
Tabela 26. Przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	46
Tabela 27. Przedsięwzięcia związane z edukacją ekologiczną na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	48
Tabela 28. Wskaźniki stanu środowiska i presji na środowisko dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2018-2019	52

SPIS MAP

Mapa 1. Lokalizacja Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na tle mezoregionów	7
Mapa 2. Lokalizacja Gminy Ostrowiec Świętokrzyski względem JCWP	17
Mapa 3. Teren Gminy Ostrowiec Świętokrzyski objęty arkuszami map ryzyka i zagrożenia powodziowego wraz ze scenariuszem zniszczenia lub uszkodzenia wału powodziowego w granicach Gminy	24
Mapa 4. Lokalizacja Gminy Ostrowiec Świętokrzyski względem JCWPd i GZWP	26
Mapa 5. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski	33

SPIS RYCIN

Rycina 1. Liczba mieszkańców Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2019	8
Rycina 2. Struktura wieku i płci w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski w 2019 r.	9